

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, PÉNTEK 1923. július 27.

200. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

Kormánytámogatás és kisebbségi képviselő

A kisebbségi külön jogok parlamenti érvényesítését a Német Párt a tisztviselői törvénybizottsági tárgyalások alkalmával kezdte meg. A tisztviselők képesítési feltételeinek megállapításánál Moser János dr. annak a kimondását indítványozta, hogy azokon a vidékeken, ahol a lakosság legalább 20%-ának anyanyelve nem az államnyelv csak olyan tisztviselők nevezhetők ki, akik az illető vidék nemzeti kisebbségeinek nyelvét is bírják és ha a hozzájuk forduló fél nem beszéli az állam nyelvét, a tisztviselő a féllal annak anyanyelvén tartozik érintkezni.

Ez az indítvány a kisebbségek anyanyelvének a hatóságok előtti használata terén annak a minimumát kívánta volna biztosítani, amit a kisebbségeket védő szerződés az anyanyelv használata kérdésében könnyítések engedélyezésének nevez.

És még ezt a minimumot sem volt hajlandó a parlament az ország nemzeti kisebbségeinek megadni. Főntartás nélkül ösztönöz csak a török nemzeti kisebbség képviselői fogadták és támogatták Moser indítványát, más szószólója és támogatója az indítványnak nem akadt.

A demokraták nemcsak az indítvány ellen szavaztak, hanem annak még a jogosultságát is kétségbevetették. A földműves osztály érdekeinek szabadalmazott védelmezői pedig mindenben szekundáltak demokráta szövetségeseiknek. Az a párt, melynek egy szava sem volt az ellen, hogy a nemsláv földművesek ezreit kizárják a választói jogosultságból és a földosztásból, az a párt, mely mindig és mindenütt hangoztatja az ügyvédi hivatás fölösleges és néprontó mivoltát, csak hiú marad önmagához, amikor a szavazatával a magyar, német, román, bolgár és török földművesek ezreit megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy apró-cseprő ügyeiket, melyeket az államnyelv nem ismerése folytán eddig csak ügyvédi segítséggel tudnak dűlőre vinni, maguk is el tudják intézni.

Spahók és Korosecék állásfoglalásukkal bötesen tartózkodtak attól, hogy államfelelősök jellegüket a Moser-féle indítvány elfogadásával és támogatásával kompromittálják és hideg közönnnyel engedték át a bukásnak.

Demokraták, földművesek, klerikálisok és muzulmánok egy harcosharonttá, egy üvöltő kórossá tudtak tömörülni a kormányval szemben, amikor arról volt szó, hogy a boszniai hatóságok előtt a fegyverviselési engedélyek osztogatásánál az ellenzéki pártállás nem a legjobb ajándéka.

De amikor arról volt szó, hogy sok százezer polgárra ennek az országnak meg tudja magát értenni azzal a tisztviselővel, akit az ő adóezreseinél is fizetnek, ugyanilyen egységesen álltak a gyűlölt radikális kormány mellé, hogy ezt lehetlenné tegyék.

Nem tudunk hinni sem a javaslatot kényviselő miniszter szavainak,

sem a radikálispart, de különösen a választási radikális képviselők érveinek és fogadkozásainak őszinteségében.

Hogy a kodifikációs technika nem akadályozhatta a Moser-féle indítvány rendelkezéseinek a tisztviselői törvénybe való fölvételét, azt ezen a helyen már eléggé bebizonyítottuk. Hiába mondja nekünk Trifkovic miniszter, hogy: a nép nyelvét ismerő tisztviselők alkalmazása a jó közigazgatásnak természetes alapfeltétele, tehát a kormány (és mi hozzá tehetjük: az országnak) olyan elsőrendű érdeke, melyet törvényvel biztosítani teljesen felesleges; mert a tények azt mutatják, hogy a jó közigazgatás érdekei és a radikális miniszterek ténykedései nem mindig fedik egymást.

Nem felejtettük még el, hogy radikális miniszter parancsolta meg a postatisztviselőknél, hogy a felekek csak az állam nyelvén érintkezzenek. Radikális miniszterhez hasonlóan fordultunk ezeken a hasábonkon orvoslásért egy pénzügyigazgató ama rendelkezése ellen, hogy az alája rendelt tisztviselőknél az államnyelvet nem tudó felekkel tolmács igénybevételével kell érintkezniük még abban az esetben is, ha a fél anyanyelvét jömaguk is beszélik; és panaszos felszólalásának dacára a haja sem görbült meg annak a baranyai községi jegyzőnek, aki botozással akarja a hozzáforduló magyarokat az állam nyelvére megtanítani.

Ha a kormányt és a radikálispartot csak az tartotta volna vissza a Moser-féle indítvány elfogadásától, hogy nem áll rendelkezésre elegendő az állam és a kisebbségek nyelvét egyaránt ismerő tisztviselő, ha komolyan és őszintén csak attól féltek, hogy olyan elv kerül bele a törvénybe, melyet azután végrehajtani nem lehet, hozzájárultak volna legalább annak a kimondásához, hogy nemzetiségi vidékre való kinevezésnél előnyben részesítendők azok a pályázók, akik az illető vidéken használt kisebbségi nyelvet beszélik, vagy hogy ilyen vidékre a lehetőség szerint kisebbségi nyelvet értő tisztviselőket kell kinevezni.

Tudjuk, érezzük, hogy ennek az elvnek törvénybeiktatása nagyon kevés gyakorlati eredménnyel járt volna, de véget vetett volna legalább annak az állapotnak, hogy miniszter-től lefelé bárki is megülthassa a tisztviselő és fél között a fél anyanyelvén való érintkezést és bizonyosságot szolgáltatott volna arra, hogy a kormány és pártja más, egészségesebb, megértőbb nézőpontból itéli meg és kezeli a nemzeti kisebbségeket, amelyek támogatására reflektálnak, mint a vele szemben álló ellenzék.

A Mózer-féle indítvány leszavazása a középiskolákról szóló törvényjavaslat szövege és albizottsági tárgyalása a nagybirtok kisajátításáról és felosztásáról szóló törvényjavaslat tartalma azonban azt bizonyítja, hogy a radikálispart és az ellenzék álláspontja között a kisebbségi kérdésben elvben és lényegileg nincsen semmiféle különbség.

csen semmiféle különbség.

A középiskolai oktatásról szóló törvényjavaslat hallgatással siklik el ama tény felett, hogy az országban ma is vannak állami középiskolák, amelyekben magyarul és németül tanítanak; és nem szabályozza részleteiben a nemzeti kisebbségeknek azt a nemzetközi szerződésben elismert jogát sem, hogy saját költségükön az anyanyelven tanító középiskolákat állítsanak fel. De a javaslat tervezői mégis találtak módot olyan rendelkezések felvételére, melyek technikailag teszik lehetetlenné, hogy a törvény hézagai mellett a nemzetközi szerződésbe iktatott jogok alapján testületek, községek, egyesületek saját költségükön állthassanak fel anyanyelven tanító középiskolákat.

Ez alatt a törvényjavaslatnak ama rendelkezését értjük, amely szerint új középiskolák megnyitása esetében nem fokozatosan, hanem egyszerre kell megnyitnia minden osztálynak és hogy minden osztály minimális létszáma oly magasan van megállapítva, hogy azt az anyanyelven tanító középiskolákban minden osztályban elérni vagy egyáltalában nem lehet, vagy ilyen létszám mellett csak legfeljebb mutatónak volna megnyitható egy-egy középiskola.

És amikor a Német Párt képviselőiben Taibel képviselő rámutatott a javaslatnak erre a hézagra és törvényben kérte annak a kimondását, hogy minden 60.000 kisebbségi állampolgár után biztosítsanak egy kisebbség nyelven tanító állami középiskola megnyitása, amikor rámutat arra, hogy az állam elsőrendű érdeke az, hogy a középfokú oktatás az egész vonalon állami legyen, a miniszter megint azzal áll elő, hogy a kisebbségi iskolák kérdését külön törvényben fogja szabályozni és még arra sem hajlandó, hogy a jelenlegi állapot főtartását, az anyanyelven tanító párhuzamos osztályokat törvényileg garantálja s elismerje azt az elvet, hogy a tanító nemzetiségét nem a hatóság, hanem a szülő határozza meg.

A kormány és ellenzék Taibel indítványával szemben csak úgy, mint a tisztviselőtörvény tárgyalásánál, a Mózerrel szemben zavartalan összhangban foglal állást.

A kormány ígéretét, hogy a kisebbségek nyelvén való oktatást külön törvényvel fogja szabályozni, nem szabad túlkomolyan venni, amikor azt látjuk, hogy a kormány az alkotmány átmeneti rendelkezéseiben megszabott határidőre nem hozta tétő alá a tisztviselőtörvényt, nem hajtotta végre a tisztviselők redukcióját és az önkormányzati törvényben körülírt határidő alatt nem írta ki az önkormányzati választásokat, a nélkül, hogy ezért az alkotmány- és törvénytörtsértésért bármely oldalról is komolyan feleletre vonják volna.

Ha a kormány törvényjavaslatának benyújtásánál és törvényes rendelkezések végrehajtásánál túl teheti magát az alkotmány és a törvény által megszabott záros határidőkön anélkül, hogy ebből még csak kellemtelensége is támadjon, mi lehet az értéke egy pusztá miniszteri ígéretnek, melynek teljesítése egyedül a

kormánytól függ és amelynek teljesítése alól készséggel mentené fel még a mostani parlamenti ellenzék is, ha többségre kerülne.

A tisztviselői törvényt a kormány csak a német és török nemzeti kisebbség parlamenti képviselőitnek támogatásával tudta csak nagy kösőre tétő alá hozni.

Megértjük, hogy ezek a parlamenti csoportok keresik a radikálisparttal való szorosabb együttműködést, azért, hogy a többséghez való tartozandóságuknak ne csak az ódiomat, hanem az előnyt is élvezzék.

De azt hisszük, hogy üres ígéretek és szépen csengő irázisok ellenében nem fogják támogatni azt a kormányt, amely a középiskolai törvényben teljességgel nem biztosítja a kisebbségek nyelvén való középiskolai tanítást és nem fogják mai formájában megszavazni sem ezt a törvényt, sem pedig a kormánynak azt a törvényjavaslatát, mely az agrárreform áldásából örökre ki akarja zárni az ország nem sláv nemzeteleneit.

Miután pedig ezeknek a kisebbségi csoportoknak támogatásról függ a homogén radikális kormány további fennmaradása, csak ezektől a parlamenti csoportoktól függ, hogy az iskola- és agrárkérdésben a nemzeti kisebbségek jogos kívánságait végre teljesedésbe menjenek.

Ha — amit nem tudunk ellinni — ezekben a kérdésekben is beérnek pusztá ígéretekkel és deklarációs jogfőtartásukkal, akkor csak arról tennének bizonyosságot, hogy a kormánytámogatás fontosabb számukra, mint népiük érdeke, melynek képviselőit vállalták.

Elkészült a francia választjegyzék

Belgium és Franciaország közös jegyzékét intéznek Angliához

Az angol politikai körök — mint Londonból jelentik — nagy izgalommal tárgyalják Franciaország eljárását, amely nyilvánvalóvá teszi, hogy a francia kormány azért huzza-halasztja az angol jegyzékre a választ, mert időt akar nyerni addig, míg a brit parlament meg nem kezd nyári szünetét. Az a vélemény, hogy ha a franciák hétfőig el nem küldik a választjegyzéket, előreláthatólag bonyodalmak keletkeznek.

Párisi jelentés szerint a francia kormány Poincaré elnökletével minisztertanácsot tartott, amelyen a miniszterelnök előterjesztette a Németországnak küldendő angol választervezetét. Poincaré egyúttal kifejtette Belgiumnak a válasz dolgában várható magatartását is. Valószínűnek látszik, hogy az angol tervezetre Franciaország néhány napon belül válaszol.

A Matin úgy értesül, hogy Franciaország az angol jegyzékre küldendő válasz szövegében megegyezett Belgiummal. A Matin szerint a közös választjegyzék előzékeny lesz és nem utasítja vissza az angol javaslatokat.

Alaptalan szenzáció

nyolc subotikai orvos működésének betiltásáról

Honnan származott a mulatságos félreértés?

Az egyik subotikai napilap csütörtök délelőtt megjelenő pénteki keltezésű számában cikket közöl, amely szerint nyolc subotikai orvost ugyan dr. Heiszler Zoltán, dr. Kosztolányi Árpád, dr. Vécsei Jenő, dr. Schwarcz Ottó, dr. Mérey Béla, dr. Csajkás Balázs, dr. Hósz Dezső és dr. Pollák Lajos orvosokat nem vették fel az orvosi kamara tagjai sorába és így a törvény értelmében nem szabad nekik orvosi gyakorlatot folytatni.

A cikk feltűnést keltett a közönség körében és még nagyobb meglepetést a subotikai orvosok között, akik nem tudtak magyarázatot találni arra, hogy milyen indoklással utasították vissza nyolc kartársuk felvételét, annál is inkább, mert a »kiközösített« orvosok közül többen már husz-huszonöt éve folytatnak orvosi praxist. A meglepetés érthető is volt, mert az orvosi kamara köteles minden orvost felvenni tagjai sorába, ha csak büntető eljárás nincs ellenük, a tagokat is csak fegyelmi ítélettel lehet törölni a kamarából s ezzel praxisukat megvonni. A subotikai orvosok közül azonban senki ellen sincs büntető, sem fegyelmi eljárás, a közgyűlésen annak idején mind az ötvennégy orvos diplomáját kihirdették, köztük a fent megnevezett nyolc orvost is és így semmi ok sem lehet arra, hogy eltírták őket a praxistól.

Ez a hír nem is felel meg a valóságnak, mind a nyolc orvos tagja a kamarának, praxisukat is folytathatják zavartalanul.

Az egészben az történt, hogy az orvosi kamara felszólította a vidéki városok orvosait, delegáljanak tagokat a kamara vezetőségébe. Subotica két orvost delegálhat és ezért a napokban a novisadi közegészségügyi osztály szétküldte a szavazócédulákat. Minden orvosnak kellett volna kapni szavazócédulát, a melyet ki kell tölteni, hogy kit kíván delegálni a kamara vezetőségébe. Nem kapott azonban szavazócédulát ez a nyolc subotikai orvos, a közegészségügyi osztály tévedése folytán, azonban a közegészségügyi osztály a szavazócédulák kiosztása alkalmával felhívást is közölt, amely

ván delegálni a kamara vezetőségébe. Nem kapott azonban szavazócédulát ez a nyolc subotikai orvos, a közegészségügyi osztály tévedése folytán, azonban a közegészségügyi osztály a szavazócédulák kiosztása alkalmával felhívást is közölt, amely

szertint, azok az orvosok, akik tévedésből nem kaptak szavazócédulát, augusztus 14-éig kérhetik és azoknak az osztály haladéktalanul küldeni is fog. Ebből a jelentéktelen mulasztásból költötte a fantázia a nyolc orvosról szóló szenzációt.

Adóhátralék címén adóelőleget követelnek

Bonyodalmak a subotikai adóvégrehajtások körül

Az adózóknak csak a fele tudta megfizetni az adótartozását

Az adóvégrehajtások ügyében újabb bonyodalmak álltak be. A subotikai városi adóhivatal restanciáinak gyors feldolgozása és az évek óta hátralékos adók egyidőben való kivetése súlyosan érinti az adózókat, akik a mai pénzügy mellett képtelenek arra, hogy a tekintélyes adókat tizennégy napon belül beszoigáltassák. A tizennégy nap most telik le azoknál, akik az elsők között kaptak felszólítást adóhátralékuk megfizetésére és így már meg lehet állapítani, hogy rendkívül sok esetben fog sor kerülni végrehajtásra.

Ákik nem tudják megfizetni adóhátralékukat

Arra vonatkozólag, hogy a hátralékos adók befizetése milyen mértékben folyik, munkatársunk a városi adóhivatalban azt a felvilágosítást kapta, hogy a felszólított adózóknak mintegy csak a fele tett eddig eleget az adóhivatal felszólításának. Az évek során felgyülemlett adóhátralékok ugyanis sok esetben olyan abnormis magas összegre rúgnak, hogy egyébként még anyagilag jól szituáltak sem tudják most adóhátralékukat egy összegben kifizetni. Az adóhátralékokban ugyanis be foglaltatik valamennyi állami és városi adó 1918-tól kezdve egészen 1923 júniusáig. A városi adóhivatal a tizennégy napos határidő eltelte után a városi végrehajtó útján megoji a végrehajtást a hátralékos állami és városi adók egész összegére. Értesülésünk szerint a tömeges adóvégrehajtások között nem egy jónévű kereskedő ellen is fogantatásják a végrehajtást.

Komplikációk az adóelőlegek behajtása körül

Az adóhátralékok között tudvalevőleg behajtja most a városi adóhivatal azokat az akontációs adókat is, amelyeknek a kivetése csak most

van folyamatban. Akik annak idején nem fizették ki a jövedelem-, vagy- és hadinyereségadóra kivetett előlegeket, azoktól most az adóhátralékok között ezeket az előlegeket is követelik. Az adóelőlegek behajtása körül azonban újabb bonyodalmak merültek fel, mert az adóhátralékosok közül többen vannak olyanok is, akiknek az adóját már az adóhivatal megállapította a most folyamatban lévő adóhivatali ügyekben. Sok esetben pedig az adóelőleg nagyobb, mint maga a kivetett adó összege és ezekben az esetekben az adófizető nem hajlandó most az előleget megfizetni, mivel néhány hét múlva kell csak az előleget kisebb adót megfizetniük és bár az előlegből fennmaradó összeget jövő évi adójuk javára írják, a nagy pénzügyi miatt nincsenek abban a helyzetben, hogy kivetett adójuknál magasabb összeget fizessenek most adóelőlegül — adóhátralék címén. Több ilyen esetben fordultak már az érdekeltek az adóhivatalhoz, amely azonban ragaszkodik az adóhátralékok teljes összegéhez és hivatkozva arra, hogy a pénzügyigazgatóság is sürgeti a hátralékos állami adók behajtását, az adóelőlegek befizetését sem engedi el. Ez annál is méltánytalanabb, mert a most folyó adóhivatali ügyek megállapított összegeket sem hajtja még be a pénzügyigazgatóság — épp a rossz pénzügyviszonyokra való tekintettel, tehát érthetően, hogy miért ragaszkodnak a sok esetben horribilis adóelőlegek azonnali megfizetéséhez.

Igen sok zavart okoz egyes adóknak másodsorú való kivetése is, a melyről ugyan az adóhivatal azt állítja, hogy annak idején csak hozzávetőleges összeget fizettek az adózók és most az ezen felül esedékes összeget vetik csak ki, azonban a valóságban már több esetben bebizo-

nyosodott, hogy a restanciák feldolgozása közben csakugyan másodsorú is követelnek egyes már megfizetett adókat.

Adó, amit a közgyűlés sem hagyott még jóvá

Az adóhátralékok között a városi adóhivatal az idején iskolai pótdó befizetését is követeli az adófizetőktől. Az adóhátralékosok között történetesen van egy-két közgyűlési tag is, akik most meglepődve látják, hogy olyan adót is behajt a városi adóhivatal, amit a kiszélesített tanács nem hagyott még jóvá. Az iskolai pótdó javaslatát ugyanis a városi tanács még nem terjesztette a közgyűlés elé. Ezért értesülésünk szerint a legközelebbi közgyűlésen interpellálni fognak a most folyó adóvégrehajtások ügyében, amelyeket nem tartanak szabályszerűnek.

Végre...

Megindult a nyomozás a sentai felelőtlenek után

A sentai felelőtlenek hónapokon keresztül garázdálkodtak büntetlenül. A cégtáblarombolókat a rendőrség egyetlen esetben sem tudta ki-nyomozni, bár a hatóság vezetői minden alkalommal megígérték, hogy az eljárást a legszigorúbb módon folytatják le és mindent el fognak követni, hogy a tettesek kézrekerüljenek. A rendőrségi nyomozás következetes, szinte már tradicionális »eredménytelensége« Senta lakossága körében sok szóbeszédre adott alkalmat. A szóbeszédet csak táplálták a legutóbbi lejátszódó események, amelyek nyíltan leplezték a rendőrség munkájának meddőségét.

Knezevics Milos dr. polgármester ösztönén arra törekszik, hogy a város nyugalmát és békéjét a nacionalista tulzókkal szemben is biztosítsa. A polgármester megállapította, hogy a rendőrségi nyomozások eredménytelenségéhez az is hozzájárult, hogy a nyomozással minden esetben megbízott Preradovics rendőrelügyelő barátai szálak húzzák azokat, akik a cégtáblarombolásokkal gyanúsíthatók. Magához hivatva ezt a rendőrelügyelőt és kijelentette neki, hogy a nyomozások eredménytelenségéért őt teszi felelőssé és miután súlyos mulasztást követett el — elbocsátja állásából. A polgármester kijelenté-

Rendelés

Iria: Somlyó Zoltán

A költő sehogyse tudott boldogulni. A kor józansága nem kedvezett az ő tehetségének. Képzeteivel mindent átölelt, minden az övé volt, de a valóságban a legjelentéktelenebb üzleti kárakat legolcsóbb portékáját se tudta magáévá tenni.

A jobboldali zsebe telve szubjektív megnyilatkozásokkal, ezek voltak a leg-sikerültebb alkotásai. Lirai költemények, tökéletes esiszólású formák, mérsékelt és magasan szárnyaló mondanivalók. Ezt a zsebet nevezte a költő Wertheim-kasszájának. A másik a baloldali zsebe csak úgy duzzadt az újfajta irodalmi forma termékeivel; prózai versek voltak ezek, egészen az ő találmánya, nagyszerű gondolatritmusokkal, egészen elvont nyelvezettel modern témákról... Ezekben az alkotásokban jobban bíztott, a jövő zenéjének tartotta, de megélni ebből csak oly kevéssé lehetett, mint a legkonzervatívabb alanyi költsézetből.

Felesége, két gyermeke volt és ő, mint apa és férj, a legnyárspoigáribb. Elképzelhető hát az öröme amikor egy nap a híres bankdirektor magához hívatta. Így szólt hozzá:

— Kedves mester, nagyon rövid az időm, sok a dolgom. Egy rendelésem van az Ön számára. Olvastam egy-két versét, azt hiszem, a »Cukortartó«-ban,

ebben a havi folyóiratban, szeretném, ha a családom történetét megírná. Sem utánjárásra nincs szüksége, tessék ez a mappa, ebben együtt találja kézen a szükséges adatokat. Természetesen, a legnagyobb szeretettel kell hozzányúlnia, az apám különösen nagyon fontos, rendkívül nagy érdemei vannak az ország gazdasági fejlődésében: no és én... kérem, én se maradtam mögötte, amin mondani szokás...

A költő kissé meglepődve motyogta: — Nos és... versekben?

— Hogyne, hogyne, — mondta a bankár — csakis. Szép pattogó versekben, nagyon jól fog állni, igen fess lesz. Ugy képzeltém, hogy, különösen a jótékony-ságokról szóló részleteket jól kiszinezve, megható szavakkal, minden sor végén egy-egy rimmal. Nos, kérem, mikor lesz készen?

— Hát kérem, mindenestre nem olyan egyszerű költsézet ez... — néhegyte a költő, szégyenében és zavartottságában — majd meglátom.

— De kérem sürgős. Öt nap múlva estélyt adok és ebből az alkalomból magam akarom kiosztani nyomtatásban a vendégeim közt. Tehát holnap?

Holnapután, — szólt gyávan a költő, aztán, mintha még akart volna mondani, kérdezni valamit. De a bankár megveregette a vállát és csak ennyit mondott:

— Meg lesz elégedve, mester... A viszontlátásra.

Harmadnap ott ült a bank kis fogadószobájában. Már kétfelében beüzent, de a bankdirektor nagyon fontos konferenciát tartott. Várjon. Eközben az járt a költő fejében, hogy mennyire is számíthat itt tulajdonképpen. Egy bankdirektor, ha ilyen munkát rendel, bizonyos kinyitja a tárcáját. Nem tudott pontos, meghatározott összegre gondolni, de természetesen, hogy jókora lesz. Be lehet vásárolni ruhaneműeket, élelmiszereket és igen és a legdélgettebb gondolata: a drámája, ő, igen, most végre az is megvalósul! Ha csak négy hétig ülhet otthon nyugodtan, úgy megírja, hogy csak egy ropog. Boldog melegség járta át a testét. És mindenekelőtt, hazamenet benéz egy virágkereskedésbe, a völgyénysége óta nem vitt virágot az asszonynak...

Most végre, délben, behívták. A bankár igen komoly, szórakozott arccal fogadta

— Komoly idők, komoly idők, — mondotta — a miniszter lemondott.

— A miniszterek idővel mind lemondanak, — jegyezte meg a költő — és jönnek új miniszterek.

— Persze, felelte a bankár, — nos, elkészítette?

— Parancsoljon.

— Sikerült?

— Hogyne. Sikerült.

— De kérem, most nincs időm elolvasni, igazán, jöjjön egy más alkalommal.

— Ahogy tetszik, — szólt a költő, aki egy pillanat alatt most magához tért és szinte kieserlődött. — Hisz tulajdonképpen nem az igazgató urnak irtam, ugye-bár? Hanem a vendégeim...

— Igen, igen, igaza van, mester, de a vendégeimnek befellegzett. Az estélyt a miniszter tiszteletére akartam adni és most, hogy a miniszter hirtelen megbukott, Mitsem tehetek azzal a verssel. Mert ugye természetesnek találja ön is kedves izé ur, kedves mester, hogy nem a saját gyönyörködötésemre rendeltem. Ó én nem vagyok cseppet sem irodalmár...

A költőnek leesett az álla. Hát így most ezért hiába dolgozott? Egy lemondott miniszter miatt? Hát igazság ez? A bankár ideges lett.

— Kedves barátom, bocsásson meg, azt csak beláthatja, vis major Persze, azért egészen üres kézzel nem bocsátom el. Egy-kétezer koronán nem mulik... Parancsoljon...

— De kérem, igazgató ur, — mondta a költő, már ismét elgyávulva, szinte meghunyászkodva — ilyen rendkívül és mondhatnám furcsa munka, annyit ért...

— Nézze kérem, követelőznie igazán nem lehet. Gondolja meg, hogy máshoz is fordulhattam volna, ő, hisz olyan sokan vannak önök, költők.

A bankár idegesen fölkel, az ajtó felé indult, mintegy az utat mutatva: És a költő már kint volt.

sére Preradovics rendőrfelügyelő könyörögni kezdett és megígérte, hogy a tetteseket — ha kell — huszonöt óra alatt előkeríti, csak ne bocsássák el a rendőrség szolgálatából. A fogadalmát meg is tartotta, mert még aznap két rendőr kíséretében elment egy szokásos tüntetőhöz, akit előállított a rendőrségre. És hogy a nyomozást illetőleg alapos munkát végezzen, az előállított tettest jól megverte, éjszakára ott tartotta és csak reggel engedte szabadon...

A sentai felelőtlenek kinyomozása egyelőre tehát eljutott a rendőri brutalitásig. Hogy továbbiakban miképpen fog eredményt produkálni — azt talán még Preradovics rendőrfelügyelő se tudja. Pedig ő sok mindent tud...

Ujabb hír és újabb cáfolat a bécsi emigráció likvidálásáról

Budapestről jelentik: „Az Ujság” bécsi jelentés alapján azt a hírt közli, hogy a Bécsben élő magyar emigránsoknak nagyrésze rövidesen visszatér Magyarországra. Bécsi értesülések szerint ugyanis a magyar kormány és az emigránsok között megindult tárgyalások az előjelek szerint kielégítő eredménnyel fognak végződni. A lap ehhez az értesüléséhez hozzáfűzi, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt legközelebb hivatalosan nyilatkozik ebben a kérdésben.

Az emigráció likvidálásáról szóló bécsi hírt a budapesti illetékes körök ezúttal is erőlyesen cáfolják, azonban megállapítható, hogy a bécsi magyar követségen valóban folynak tárgyalások az emigráció mérsékelt frakcióinak hazatéréséről, természetesen a kommunista emigránsok kizárásával.

Benes és Nincsic

külgyminiszterek Romániában

A szinajai konferencia anyaga

Július 28-ikán kezdődik Szinajában a kisanant államainak együttes értekezlete a középeurópai problémák megoldásáról, amely tárgyalásokon, mint ismeretes, az S. H. S. királyság, Csehszlovákia és Románia külgyminiszterein kívül Lengyelország megbízottjai is részt vesznek. Görögország szintén ezen a konferencián akar bekapcsolódni a kisanant érdekkörébe és ez alkalommal fog hír szerint közeledést keresni Albánia is a három állam szövetségéhez.

Nincsic Momcsilló dr. külgyminiszter — mint Beogradból jelentik — csütörtökön Petrovics külgyminiszterrel és a külgyminiszterium három szakreferensének kíséretében a keleti expresszsel elutazott Bukarestbe.

Benes dr. csehszlovák külgyminiszter a szakértőkkel együtt szerdán utazott el Prágából a szinajai konferenciára. A konferencia megnyitása előtt megbeszélést fog folytatni Duca román külgyminiszterrel, amely alkalommal szöbakerülnek azok az új kérdések is, amelyek Benes dr. párisi és londoni után merültek fel. Hír szerint a csehszlovák külgyminiszter nyugati útján folytatott tanácskozásai és ez alkalommal szerzett tapasztalatai alapján szöba fog kerülni a szinajai konferencián az az eszme is, hogy a kisanant vegye revízió alá eddigi feltétlen franciabarát orientációját és keresen közeledést Anglia megegyezéses politikája felé.

Prágai jelentés szerint Szinajában tárgyalásra fog kerülni a kisanant dunaj vízi haderejének kölcsönös szabályozása is. A nemzetközi dunamegyezményben ugyanis annak idején ezt a kérdést nem sikerült rendezni. Az érdekeltek, hír szerint, azt

a javaslatot teszik magukévá, amely a Dunát minden parti állam vízi hadereje számára hozzáférhetővé teszi. Ez az indítvány különösen azért rokonszenves a kisanant államok köreiben, mert így a dunai államok folyami hadiflottája a Duna magyar partokkal határolt vizeibe is behajózást nyer és lehetővé teszi a csehszlovák, jugoszláv, román monitorok kooperációját Magyarország belső területein, Budapest, Mohács, Baja alatt. Ezzel szemben Magyarország számára a Duna nemzetközivé tételének ily módon való kibővítése

nem jelent kedvezményt, mert Magyarország, — mint ismeretes, — a békeszerződés értelmében csupán két rendőri szolgálatot teljesítő őrhajót tarthat a Dunán.

Beogradi politikai körökben főképpen azért tulajdonítanak nagy fontosságot a szinajai konferenciának, mert azon Magyarországgal és Bulgáriával szemben meg fogják alapítani a kisanant egységes álláspontját, továbbá a napirend fontos pontja az is, amelyen a kisanant delegátusának jelölése szerepel a népszövetség szeptemberi ülésére.

Curzon lord a magyar kölcsönről

Anglia támogatja a magyar kormány kérését

Magyarországnak jóviszonyban kell lenni a szomszédállamokkal

A Reuter-ügynökség jelentése szerint az angol felsőház legutóbbi ülésén Newton lord beszédet mondott a magyar jóvátétel kérdéséről. Kijelentette, hogy Magyarország boldogulásának egyetlen lehetősége, ha — mint Ausztria — a népszövetség segítségével kölcsönhöz jut. Lord Pelmore csatlakozott Newton indítványához és hangsúlyozta, hogy az angol kormánynak elő kell segítenie azt, hogy Magyarország külföldi külföldi kölcsönhöz jusson. Curzon lord válaszában sajnálkozását fejezte ki, hogy a népszövetség a magyar jóvátétel ügyében hozott legutóbbi határozatai előtt, nem folytatott megbeszéléseket az angol kormánnyal. Anglia — mondotta — teljes mértékben támogatja Magyarországnak kölcsön-kérést, sőt közbenjárta Franciaországnál is. Benessel való tárgyalásai során meggyőződött arról, hogy Csehszlovákia is barátságos

indulattal van Magyarországgal szemben. Reméli, hogy a kisanant, amely legközelebb foglalkozni fog a magyar-kölcsön ügyével, belátja, hogy saját gazdasági érdekeit szolgálja akkor, ha lehetőséget nyújt ahhoz, hogy Magyarország kölcsönt vehessen föl. Az angol kormány mindenesetre azon van, hogy megakadályozza Magyarország pénzügyi összeomlását. Meggyőződésünk, — mondotta — hogy kielégítő segítséget Magyarország számára csak a népszövetség nyújthat. Valószínű, hogy éppen ezért a jóvátételi bizottság megfontolja legutóbbi májusi határozatát és jelentést tesz az ügyről a népszövetség elnökségének.

Beszéde végén Curzon lord kijelentette, hogy Magyarországnak a legfontosabb teendője: főtartani a kapcsolatot a nagyhatalmakkal és barátságos viszonyt teremteni a szomszédállamokkal.

Nem tartóztatják le Radicsot

Vuicsics belügyminiszter lemondott

Beogradból jelentik: A parlamenti szünet ellenére is nagy élénkség mutatkozik a politikai életben és valószínű, hogy a holt szezon csak akkor következik majd be, amikor a miniszterek is szabadságra utaznak. Az érdeklődés központjában természetesen a Radics-ügy áll, az tudniillik, hogy milyen rendszabályokat akar a kormány Radics István ellen fogantatni?

Beavatott forrásból, olyan helyről, ahol a kormány terveiről jól és feltétlenül hitelesen vannak értesülve, a következő információt kaptuk a kormány szándékairól:

— Egyelőre nem lehet biztosan tudni, hogy a kormány milyen álláspontot fog a Radics-ügyben elfoglalni, mert a helyzet óráról órára változik. Így például Pasics miniszterelnöknek tegnap még az volt a nézete, hogy Radicsal és társával kérlelhetetlen szigorral kell eljárni, ami azt jelentette, hogy a miniszterelnök nézete szerint elkerülhetetlen Radicsék letartóztatása.

Mára Pasics elállt ettől a tervétől, ugyanis több politikus intervenált nála az ügyben, akik meggyőzték arról, hogy nem volna opportunus a horvátok elkeseredését Radics letartóztatását éppen most kiprovokálni, amikor a horvát politikában új kurzus kezd kialakulni. A horvát politikusok egy része elégedetlen azzal az abszolutinens politikával, amit Radics

folytat és ezek — különösen a horvát Zajednica és Trumbics hívei — Beograd felé orientálódnak. Ez a folyamat éppen most van kialakulóban és Radics hívei közül sokan hajlandók arra, hogy revideálják politikájukat. A kormány ennek a kurzusnak megerősödését akarja bevárni és ehhez szabja majd Radics ellen fogantatandó intézkedéseit is.

Ebből az információból az tűnik ki, hogy

Radics letartóztatására mégsem fog sor kerülni.

Megerősíti ezt a feltevést az a körülmény is, hogy Radics mentelmi jogának felfüggesztése a mentelmi jogról intézkedő törvénynek legenyhébb paragrafusai alapján történt és Radics, valamint társainak mentelmi jogát nem büntények, hanem csupán vétségek miatt függesztették fel.

A 92-ik szakasz, amelynek alapján a mentelmi jog felfüggesztése történt, izgatásról szól, amelynek büntetése nem börtön, hanem csak fogház, valamint 3000 dinárig terjedhető pénzbüntetés. A másik paragrafus, amelynek alapján Radics ellen eljárak, a 103. szakasz az állami hatóságok tekintélyének megsértésére vonatkozik, aminek büntetése tudvalevően szintén fogház, valamint 200 dinártól 3000 dinárig terjedő pénzbüntetés. Ilyen körülmények között teljesen valószínűtlen, hogy

a bírói hatóságok elrendelnék a vizsgálat tartamára Radics letartóztatását.

Radics „a beogradi uri bandá”-ról

Radics egyébként — zagrebi jelentés szerint — nyugodtan várja a fejleményeket és még agresszívebb hangon ír a kormányról és a radikális-pártról, mint azelőtt. Lapjának, a Stobodni Dom-nak legutóbbi számában a következőket írja többek közt:

— A beogradi uri bandával a horvát népnak teljesen le kell számolni és pedig nemcsak politikailag, hanem szociálisan is, úgy, hogy a nyáron, de legkésőbb ősszel ne legyen a beogradi fosztogatóknak és véreskezű uraskodóknak semmi hatalmuk a dolgos és békeszerető parasztság felett.

Nemcsak egy, hanem négymillió Radics van,

nemcsak horvát köztársasági parasztpárt van, hanem horvát nép is, nemcsak horvát nép van, hanem Európa is és új európai közjog is van, amely minden eszököt megad ezek ellen az erőszakoskodó beogradi fosztogatók elleni győzelemhez.

A belügyminiszter lemondása

A csütörtöki nap legfontosabb politikai eseménye az, hogy

Vuicsics belügyminiszter be nyújtotta lemondását.

A „Bacsmegyei Napló” kedden elsőnek jelentette, hogy a radikális párt hétfő esti ülésén a belügyminiszter heves támadásban részesült, amelyre nem is válaszolt, hanem elhagyta az ülést. Vuicsics belügyminiszter ellen a radikális pártban általános volt az elégedetlenség és a lemondott belügyminisztert azzal vádolják, hogy a reszortjába tartozó legtöbb ügyet nem intézte el és még az egyes képviselők által támogatott ügyekben sem hozott döntést. Általában az a vád, hogy

a belügyminiszter passzív rezisztenciával viselkedett a kormánypárttal szemben

azonban az, hogy erre mi készítette, egyelőre még ismeretlen. A vajdasági képviselők is állandó elégedetlenséggel nézték Vuicsics belügyminiszter működését s így a vajdasági radikális képviselők csoportjában is őszinte örömet fog kelteni távozás.

A minisztertanács csütörtök esti ülésén foglalkozott Vuicsics belügyminiszter lemondásával és az ülés még lapzártakor nem ért véget. Hogy azonban a kormány s a király elfogadják-e a belügyminiszter lemondását, az egyelőre még bizonytalan, mert ez a kabinet nagyobb arányú rekonstrukcióját tenné szükségessé, amire pedig Pasics miniszterelnökben jelenleg nincs nagy hajlandóság.

Ha	ha
1 fuvarlevélén	1 fuvarlevélét
10 dinár többlet van	felülvizsgálatra be-
100 fuvarlevélén	küldi. Eddig már száz-
1000 dinárt	ezeket fizettünk vissza.
mentünk meg	Ügyeljünk a címre!
Önnék	

"TARIF" D.D. SUBOTICA

Ferenc József a kávéházak ellensége

Wölfling Lipót egy királyi kihallgatás lefolyásáról

Wölfling Lipót emlékiratainak további fejezetében részletesen leírja, hogy hogyan folyt le Ferenc Józsefnél egy kihallgatás. Ez fölöttébb jellemző arra a kissé rideg udvari életre, amelyet az öreg császár honosított meg a Burgban, ahol a Habsburg-családban még körülhatárolt uralkodó volt, mint népei fölött. Az audienciát Lipót Ferdinánd főherceg a következőképpen írja le:

Kihallgatás Ferenc Józsefnél

Megpróbálom leírni egy kihallgatásomat Ferenc József Őfelségénél. Az ilyen esemény nem volt valami rendkívüli dolog számomra, de azt se mondhatnám, hogy ez valami közönséges dolog. A lefolyása jóformán mindig egyforma volt. Nekem nem volt valami különös előterjesztésem, nem volt valami rendkívüli kérés, nem volt mondani-valóm, csupán megérkezésemet kellett bejelentenem. Egy kerekecske voltam csak az óraműben, oda kellett kerülnöm az óramű indító és mozgató közepébe, s le kellett berregnem az előírásos hangokat. De hát ezt a kis feladatot is lehetett jól vagy rosszul megoldani.

Amikor a tengerről jöttem, vagy később a helyőrségemről, rendszerint este érkeztem és a Burgban szállottam meg. Rögön este egy teremőrt küldöttem a királyi komornyikjához, hogy jelentse be megérkezésemet. Meg is kérdeztem, vajon Őfelségét nem zavarná-e, ha reggel ötkor tenném tisztelgetésemet. Ez már maga is kellemes hangulatot kellett. Az uralkodó szerette azokat a családtagokat, akik hajnalban keltek fel. És pontban ötkor, de legkésőbb hatodfél órakor parádéuniformisban megjelentem a császár előszobájában és megkértem a szárnysegédet, hogy jelentsen be. Rohamlépcsőben érkezett ki az uralkodó dolgozószobájából a szárnysegéd, s harsányan kiáltotta:

— Őfelsége kéri!

Gyors léptekkel — a császárt nem szabad vártni — a magas, szárnyasajtóhoz siettem, s kétszer erőlesen kopogtam. Belülről egy hang felelt:

— Tessék! (helyesebben: Herein!)

Ez a »Herein« szó mindenkorra emlékeztetés maradt nekem. Benne csengett már a legfőbb ur hangulata, s amikor kezemet a fejmagasságban levő bronzkilincsre tettem, már pontosan tudtam, milyen kedvben találom Őfelségét. Mi királyi hercegek sokszor és alaposan megvitattuk egy-egy hangot, mint azt a kérdést is, hogyan kell a királyi szobájába benyitni. Az volt a feladat, hogy a lehető leggyorsabban kellett az ajtót kinyitni és becsukni, de a lehető legkevesebb zajjal. Én elismert szaktekintély voltam ebben a műveletben.

Élesen, magasan és hangosan csengett a király szava. Én élénken emlékszem még sokféle és mindig kifejező változataira is. Ha korán jött az ember, nagyon korán, akkor Ferenc József »tessék«-je, illetőleg »Herein«-je vidáman és barátságosan csengett, bár kevéssé emlékeztetett a gyakorlóterek kommandószavára. Mintha csak azt mondta volna jóindulata hangon: »Ugyan tessék már besétálni.« Ez volt a jókedvű »Herein«, s ennél a hangsúly mindig a szó első szótagjára esett.

Nos tehát a precíz végzett ajtónyitási művelet után, s abban a tudatban, hogy elég jókor keltem fel, nyugodt lelkiismerettel siettem a felséges ur elé. Ott állott, hallatlanul kialakva, rövid vadászkabátban, melyet mi — már nem tudom miért — bonjour-kának nevezünk. Ez a kabát a császár kétféle minőségét jelképezte: az Alpok első vadászát mutatta be és a császár vadászrezed tulajdonosát. Zöld szegélye volt és ugyancsak zöld hajtókája a bonjour-kának, s ez jelentette a legnagyobb kegyelmet, melyet az ősz király magának megengedett.

Dobogó szívvel keményen álltam előtte és jelentkeztem:

— Felsőleges Uram! Alálassan jelentem, hogy megérkeztem Bécsbe.

Ha a király jókedvű, akkor »pihenj«-t parancsol, aminek azonnal engedelmességed, de az első megszólításkor ugra felveszem a merev »vigyázz«-állást.

Megesett néha, hogy csak a reggeli vonattal érkeztem Bécsbe s ilyenkor csak tízedfél óra tájban jelentkezhettem kihallgatásra. Ilyenkor a felség már napi munkája ivarészét élvezte. Most már a »Herein« nagyon szigorúan csengett s a hangsúly a második szótagra esett. A hang se volt olyan tiszta és hangos,

mint a kora reggeli órákban s nagyon kellett ügyeskedni az ajtónál és röviden és világosan felelni a királyi kérdéseire. Hiszen különben is az ember csak olyat mondott a felségnek, amit szívesen hallott.

Sokat beszélgettem a többi királyi herceggel ezekről a kései audienciákról is s úgy tapasztaltam, hogy ők még elfogódottabbak, mint jómagam. De azért én is éreztem, hogy egy láthatatlan kéz nyúlik felém és tapad a szájamra abban a pillanatban, amikor olyasmit akartam mondani, amit császári viselkedés nem óhajtott hallani. Minden bizalmaskodás megszünt ilyenkor bizonyos hidegség és élesség hatása alatt. Csak egy vágya volt az embernek: »bárha már künn lehetnék.« S akin megessé az a baj, hogy egy kínos kérdést érintett, — ez mindig ügyetlenség volt, mert a beszélgetést a király irányította — akkor beállott a jelenség, amelyet mindannyian jól ismertünk: az imaginárius bajusz-szál elsimítása.

Amikor Ferenc József fordulatot akart adni a társalgásnak, akkor felemelte begörbített mutatóujját, a kezére pislogott és félretolt az ajaka fölül egy makrancos bajusz-szálat, amely azonban csak a képzeletben létezett. Ez volt az imaginárius bajusz-szál. Ez a simogató mozdulat elégedetlenséget fejezett ki, de egyszersmind automatikus önmérséklést jelentett. Ilyenkor a király hirtelen az ablak felé fordult, nagy érdeklődéssel kitekintett s éles, metsző hangon kérdezte:

— Mit gondolsz, lesz holnap eső?...

A legszebb napsütéskor is ezt kérdezte. S mindenki tudta, mit jelent ez a kérdés.

Nem tudom, vajon látták-e ezt a mozdulatot és hallották-e ezt a kérdést: Schwarzenberg, Benst, Andrássy, Goluchowski, Taaffe, Tisza, amikor tulokat beszéltek, vagy kellemetleneket mondtak. Mi mind láttuk és hallottuk. S minden királyi herceg pontosan ismeri a híres mozdulatot.

Ha majd valaha egy színész Ferenc Józsefet ábrázolja a színpadon meg kell tanulnia ezt a mozdulatot. És ha félóránként kétszer is alkalmazza, nem fog véteni a történelmi hűség ellen.

A kíváncsi császár

Wölfling Lipót emlékiratainak nagyon érdekes része, amelyben Ferenc József kíváncsiságáról és arról beszél, hogy az ősz uralkodó milyen szigorúan kezelte a fiatal főhercegeket.

»Ferenc József nemcsak mindenható,

de mindentudó is akart lenni a maga körében — írja Lipót Ferdinánd főherceg. — Egy verébőlök ha leesett a Hofburg tetejéről, ő tudni akart róla. Az köztudomású, hogy Ferenc József kíváncsi volt. Ez a kíváncsiság utóbb, minél öregebb lett, annál aprólékosabb dolgok felé fordult. Így elárulhatom, hogy amikor Bécsben lakott, a Burgban, mindennap jegyzéket kellett eléje terjeszteni, hogy ki járt ki és be a Burg kapuin. Ez nem a nagyközönségre vonatkozott, amely áthaladt a Burgon, hanem azokra, akik betértek és valahol vagy valakinél benyitottak. Ha a király hercegek éjszaka kijártak, vagy hajnalban jöttek haza, a király mindig tudott róla. Velem akárhányszor megtörtént, hogy Ferenc József kemény és szigorú hangján hozzám fordult:

— Hol voltál? Miért jöttél olyan későn haza?

— Sétálni voltam.

— Mi értelme van annak, éjszaka sétára menni!

— Fájt a fejem.

— Mirevaló akkor az udvari patika? Erre hallgatnom kellett és haptákban állani.

Máskor, ha császári színe elé rendelt, mindjárt ő kezdte meg az offenzívát.

— Te csak félkettőkor jöttél haza ma éjszaka. Hol voltál?

Ha véletlenül Ferenc Ferdinánd királyi herceggel a »Venedig in Wien«-ben mulattam, azt csak nem mondhattam meg a császárnak? Ezt a szót nem mertük volna előtte kimondani. Nem azért, mert az ő uralkodása alatt vesztettük el Velencét, hanem azért, mert egy főhercegnek nem szabad ilyen helyiségekbe leereszkedni. Ha mulatni akar, menjen a Burgszínházba vagy az Operába.

Rendszeren azzal hozakodtam elő, hogy nagy volt a forróság, vagy fájt a fejem, vagy mozgást tenni. Ferenc József így felelt:

— Eleget sétálhatsz nappal.

Nyilván azt gondolta magában, hogy: »Te semmirekellő vagy, én meg egész nap dolgozom.«

Nagyon sokszor a sarokba szorított: — Talán bizony a Pucher-ben voltál, mint rendszeren? Felelj!

— Igenis! — válaszoltam henegeve, mint egy ifjú hadnagy, mikor az ezredese előtt áll.

A király rámförmedt:

— Erre semmi szükség sincs. Itt az itthon elég kényes. Vagy talán nem elég jó neked az én konyhám?...

Mintha azt mondta volna: ha másfelé jársz enni, eredj máshová lakni. Nemcsak szigorú háziorvényc volt Habsburgnak, de szigorúan ügyelt a házirendre is. Itt nincs helye az éjszakai csavargásnak. Aki visszavált a házirenddel, mind tragikusan végezte.

indult ki, de kedvező fogadtatásra talált a délszerbiai demokratáknál is. A mozgalom kezdeményezői között szerepelnek Csicsévics, Arszics Trajko, Dimitrijevic Mita és más képviselők is.

A demokraták azt akarták, hogy az érdekelte képviselők lépjenek ki pártjukból és alakuljanak önálló párttá. A radikálisok viszont azt ajánlják, hogy mindenki maradjon meg saját pártjában és csak a Délszerbiát érintő kérdésekben lépjenek fel együttesen.

A demokrata-párt többi tagjai között nagy ellenszenvvel találkozott ez az akció és már több ülésen szövétték az ügyet. A legutóbbi ülésen elhatározták, hogy egy kommuniké kiadásával elébe vágnak a készülő akciónak, amelyet kedden este ki is bocsátottak. Eszerint a demokrata klub egyes tagjainak egy önálló macedón-párt alakításában való részvételéről elterjedt hírekkel szemben a következőket jelenti ki:

A demokrata klub egyöntetűen azon a véleményen van, hogy bármiféle különálló macedón csoportosulás létesítése, legyen az politikai vagy ifjusági, ürügyet szolgáltatna az államellenes elemeknek arra, hogy ebben a maguk tendenciáinak megerősítését és a nemzeti életben szakadás előidézését lássák.

Politikai körökben nem hiszik, hogy ez a kommuniké elérje a célját és utját szegi a természetes célokból fakadó mozgalomnak.

Pusztul a magyar középosztály

A magyar nemzetgyűlés pénteki ülése

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés pénteki ülése Kossuth Lajos Tivadar temetése miatt csak félelgyor kezdődött. Az indennitáskor Pakots József a korona leromlásáról beszélt. Kijelentette, hogy várta, hogy a pénzügyminiszter lesz az első felszólaló és most, amikor a korona háromra sülyedt és a drágaság lihetetlen mértékben emelkedik, nyilatkozni fog a kormány terveiről. Huszonnégy óráig sem szabadna — mondotta — hasonló körülmények között várakoztatni a nemzetgyűlést. De a kormány — mint mindig — most is késedelmeskedik és nyugodtan nézi, a katasztróla hogy borítja el az országot...

Bethlen miniszterelnök: Hogy igazgathat egy képviselő. A békeszerződés az oka mindennek!

Pakots: A középosztály ma már a pusztulás szélén áll. A hivatalnokok legnagyobb része a szó-szoros értelmében nyomorog. A kormánynak sürgősen rendezni kell az államtisztviselők fizetését, a nem akarja, hogy az államszervezet felboruljon.

Kitért ezután az újságírók helyzetére és felemlítette, hogy a sajtó munkásai hatvan-százezer koronás éhbéért dolgoznak. Lehetetlen állapot — mondotta — hogy az ország intellektuális rétegét tönkretegyék, azt az osztályt, amely az ország újépítésének legnagyobb munkáját végzi. A kormány csak úgy teszi meg kötelességét, ha céltudatos pénzügyi politikával lehetővé teszi, hogy a középosztály gazdasági helyzete megjavuljon.

Áldóssy László, az egységspárt ügyvezető alelnöke bejelentette, hogy a kormánypárt nagyarányu akcióit indít a tömegnyomor enyhítésére.

Ezután Pakots József felolvasta Lenávol-Lehner István levelét, amelyet 1917-ben Molnár Jenőhöz, ANap szerkesztőjéhez írt és arra kérte,

Radics István megkezdi Macedóniában propagandáját

Ez az első válasza a kormánynak — Délszerbiai képviselők tömörülése egy macedón pártban

Zagrebból jelentik: Radics István már fenyegetődzik azzal, hogy propagandáját a horvátok lakta területeken túl is ki fogja terjeszteni. Már több beszédében hangsúlyozta, hogy legközelebb még a Sumadijában, Szerbia szívében is jelölteket fog állítani, Délszerbiára nézve pedig már régebben bejelentette igényét. Most, hogy a kormány erőteljes intézkedésekre készül Radicsék ellen, Radics válaszképpen hivatalos formában kijelenti agitációja megkezdését Macedóniában. Ha figyelembe vesszük, hogy a szerb közvélemény mennyire érzékeny a rengeteg vérrel megszerzett Macedonia esetleges autonomista vagy separatista törekvéseivel szemben, akkor könnyen érthetővé válik, hogy Radics miért éppen ezt választotta első ripsztyául.

A horvát köztársasági parasztpárt hivatalos kommunikéje erről az akcióról a következőképpen hangzik:

— A napokban Zagrebben tartózkodott a Macedon Parasztpárt két tekintélyes tagja. Ezek két

napon keresztül tárgyalásokat folytattak a Horvát Köztársasági Parasztpárt vezetőségével és kijelentették, hogy a macedonok Radics politikájához csatlakoznak.

— Ezek a tárgyalásokon elhatározták, hogy olyan horvát parasztokat küldenek le a déli országrészekbe, akik mint katonák Macedóniában szolgáltak, megismerték ott a viszonyokat és megtanulták a nép nyelvét. Ezek a kiküldöttek közre fognak működni a Radics politikájának szellemében működő pártszervezetek kiépítésében.

Mint látható, Radics a kommunikében még arról sem feledkezett meg, hogy a sorok között egy oldalvágást mérjen a kormánynak, azért, mert a horvát katonákat délszerbiai garnizonokba küldik.

Önálló macedon párt alakul?

Beogradból jelentik: A Délszerbiában megválasztott képviselők között az utóbbi időben mozgalom indult meg önálló macedón-párt létesítésére. A »Vreme« szerinti a mozgalom a radikális-párt macedóniai képviselőinek sorából

hogy bátyjánd, Molnár Vilmos ezredorvosnál felülvizsgálása alkalmával protogálja. »Nagyon kérek, — írta Lendvai-Lehner. — ajánlj jóindulatába, hiszen tudom is beszél majd érttem, de a Napnak most alkalma volna állandó munkára megkapni.« Lendvai a ceglédi piacon, — folytatta Pakots. — háborúra uszít a zsidók ellen. Ezek politikai vásárlások...

Gömbös nem találja diffamálónak, ha valaki beteg és orvos segítségét veszi igénybe.

Pakots: A levélíró, amikor minden zsidóban a nemzet veszedelmét látja és ezért folytonosan izgatja a közvéleményt, maga személyesen kivételt tesz és egy zsidó szerkesztőhöz levelet ír és zsidó orvostól kegyelmet kér.

A kamenicai árvaház botránya

A Zasztava leleplezése az igazgatónő üzeméről

A novisadi Zasztava csütörtöki száma érdekes leleplezéseket közöl a kamenicai árvaházról. A lap szerint a kamenicai árvaházban éjszakai bűnös orgiák folynak és Gruljicsni Anna igazgatónő, az intézet vezetője férfitársaságban, cigányzene mellett mulat az intézetben minden éjjel. Gruljicsni direktornőnek egészen furcsa pedagógiai elvei vannak és egyik módszere például, hogy az árvaházban fiatalok küldi a szabadba fürödni, akik uszni tanulják a kislányokat. Mikor emiatt felelősségre vonták egyszer, azzal védekezett, hogy: »a lányok így majd jobban felkészülnek az élettel való nagy küzdelemre«.

A »Zasztava« fővádja az igazgatónő ellen az, hogy tudásával és beleegyezésével egy kiskorú árvaház ellen erkölcsstelen merényletet követtek el és a lányokat, akik időközben kórházba kellett szállítani, gyermeke születte.

A szerémségi dobrevoljácok ebben az ügyben gyűlést hívtak össze és követelték a botrányos állapotok megszüntetését. A gyűlés résztvevői főleg azt sérelmezték, hogy míg a szerémségi dobrevoljácok közül senki sem kapott földet, Gruljics Anna három hold kitűnő földet kapott Novisad környékén, amelyből bőven tellett az éjszakai dárídókra. A dobrevoljácok felterjesztést intéztek a szociálpolitikai minisztériumhoz, amelyben követelték az igazgatónő eltávolítását, a föld elvételét és azt, hogy a szociálpolitikai minisztérium indítson erélyes vizsgálatot a bűnös igazgatónő ellen.

Eltemették Kossuth Lajos Tivadart

Csütörtökön délelőtt nagy ünnepek közt ment végbe Budapesten Kossuth Lajos Tivadart második temetése, amikor Kossuth Lajos második fiának Milanóból hazavitt holttestét a Kerepesi-úti temetőben levő Kossuth-mauzóleumban örök nyugalomra helyezték.

A temetés előtt, a kora reggeli óráktól kezdve beláthatatlan embertömegek zarándokoltak a mauzóleum előtt felállított ravatalhoz, amelyet koszorúk tömege vett körül. Koszorút helyezett a koporsóra Horthy Miklós kormányzó, a magyar nemzetgyűlés, Budapest főváros, a Magyar Tudományos Akadémia, Pest megye, Miskolc és Cegléd városok, Zemplén megye, a Magyar Újságírók Egyesülete és az Újságíró Otthon, to-

vább számos budapesti és vidéki egyesület és intézmény. A milánói magyarok egyesületének babékoszoruja és az amerikai magyarok óriási tölgylevélből készült koszoruja foglalta el a ravatal előtt a főhelyet.

A fekete oxidált koporsó körül diszörtség állt, négy oldalt a Kossuth-cselád cimere, alatta a következő felírás: »Kossuthfalvi és udvardi Kossuth Lajos Tivadart, 75 évesen, meghalt 1918. január 5-én«.

A temetésen egész Magyarország közléte, intézménye és testületei képviseltették magukat és megjelentek a nemzetgyűlés képviselői, valamint a régi függetlenségi párt tagjai teljes számban.

Az Operaház énekkarának éneke után Raffay püspök, Szcitovszky Béla házelnök, Rakovszky Iván belügyminiszter, Sipőcz Jenő Budapest polgármestere, Preszly Elemér Pest megye főispánja s Hottsy Pál beszéltek. A Himnusz énekelté ezután az Opera énekkarával az egész közönség, amelynek hangjai mellett a koporsót a mauzóleum kriptájában Kossuth Lajos Tódort utolsó nyugalóhelyére helyezték.

Az ántánt-diplomata jegyez...

Kép a magyar nemzetgyűlésről

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés szerdai ülésén, amikor Horváth Zoltán függetlenségi képviselő a Habsburg-propagandáról interpellált, a nemzetgyűlés tagjai nem a fölszólalót figyelték, nem is Nagy Emil igazságügyminisztert, akihez, mint a kormány egyetlen jelenlevő tagjához az interpelláló szavait intézte, hanem a diplomaták karzatára tekintett minden szem. A diplomaták karzata ugyanis ezúttal nem állott, mint egyébkor, üresen, hanem a budapesti diplomáciai kar egyik tagja, egyik kisanant-állam budapesti megbízottja foglalt helyet és szorgalmasan jegyeztett egy Horváth Zoltán interpellációja, mint az igazságügyminiszter válasza alatt.

A diplomata, akinek egyik kísérője állandóan lefordította a szónokok szavait és az elhangzott érdekesebb közbeszólásokat, meglepéssel vette tudomásul az igazságügyminiszter választát, annál nagyobb megütközéssel fogadta Szomjas Gusztáv egységespárti képviselőnek közbeszólását, amely szerint Magyarországnak nincs szüksége a kisanant szimpátiájára. Szemelláthatóan még nagyobb volt ennél is a megdöbbenése akkor, amikor a liberális ellenzék egyik vezére, a szahadkirályválasztónak ismert Rassay Károly az igazságügyminiszterrel szemben megvédte közbeszólásával a Habsburg-propagandistákat.

Amikor ugyanis Nagy Emil igazságügyminiszter kijelentette, hogy a legitimista-propaganda ma nem politika, hanem játék, Rassay általános meglepetésre így kiáltott közbe:

— Nem játék, hanem tiszteletreméltó politika.

A legitimisták egyébként, éppen a szóbanforgó ántánt-diplomata jelenlétére való tekintettel, tartózkodtak minden tüntetéstől, sőt csaknem egytől-egyig kintmaradtak a folyosón a Habsburg-interpelláció alatt.

E. SZÉCSI
„PHILATELIA”
BÉLYEGKERESKEDÉS
Subotica (főposta mellett).
Nagy választék régi valamint új bélyegekből.
Választékot gyűjtőknek referenciák ellenében
küldök. Katalógusok Albumok rakliron.

Erdő Matild rejtélyes eltűnése

Scholssem találják a halálba indult asszonyt

Erdő Matild subotica virágkereskedő, aki néhány hónappal ezelőtt Palicsra költözött s ott zöldségárusbódét nyitott, szerdán délelőtt — mint megirtuk — levelet írt Brauchler Péter subotica butorkereskedőnek, melyben bejelentette, hogy öngyilkosságot követ el. A levelet Brauchler felvitte a rendőrségre, ahol nyomozást indítottak a halálba készülő asszony felkutatására. A nyomozás folyamán kiderült, hogy Erdő Matild Egrényi subotica bádógosnak is küldött levelet, amelyben azt írja, hogy szerzett magának öt darab szublimát pasztillát, amellyel meg fogja magát mérgezni. A levélben arra kéri Egrényiét, hogy a bódéjában vannak deszkák, abból csináltassanak koporsót a számára.

A rendőrség tíz detektívot rendelt ki Erdő Matild felkutatására, s a palicsi rendőrség is nyomoz utána. A nyomozás eddig eredménytelen, az eltűnt asszonyt sem Palicson, sem Suboticán nem találják.

A palicsi rendőrség felkereste a zöldségárusbódét, amely Erdő Matildnak lakásul is szolgált. A bódé be van zárva és amikor felnyitották, senkit sem találtak ott. Több palicsi asszony jelentkezett a rendőrségen, akik előadták, hogy szerdán beszélgettek Erdő Matilddal. Nagyon exaltált állapotban volt, panaszkodott, hogy nem tud megélni. Azt mondta, hogy elmegy Suboticáról vagy Somborba, vagy Beogradba és ott próbál szerencsét. Arról, hogy öngyilkosságot akar elkövetni, nem szólt semmit. A rendőrség most tovább folytatja a nyomozást.

HIREK

— A külügyminiszter helyettese. Beogradból jelentik: A szinajai konferenciára utazott Nincsićs Momcsilo dr. külügyminisztert távollétében Perity Vinko helyettesíti.

— Községi választások Szerbiában és Montenegróban. Beogradból jelentik: Szerbiában és Montenegróban augusztus 19-ikén tartják meg a községi választásokat. A választások iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és már megkezdődött a választási agitáció. A választások előkészületeit nagy figyelemmel kísérik a skupstinai képviselők is többen kerületeikbe utaztak, hogy megtartsák beszámolójukat.

— Protics Sztojan zagrebi tárgyalásai. Beogradból jelentik: A nyaralásból nem régen visszatért Protics Sztojan két nappal ezelőtt Beogradból Zagrebbe utazott, ahol a horvát politikai körökkel folytatott tárgyalásokat. Protics Sztoján csütörtökön érkezett vissza Beogradba.

— A palicsi Lányi-hangverseny. Megirtuk már, hogy a Munkásdalárda vasárnap este 9 órakor a palicsi Vigadó nagyteremben a Lányi emlékalap javára fényes műsora hangversenyt rendez. Közöltük a hangverseny programját is, mely Lányi Ernőnek kórusra szerzett hervadhatatlan szépségű, első díjakkal kitüntetett dalait foglalja magában. Az estély fényes műsora most két kitűnő számmal gazdagodik. Raczkó Ilonka Lányi Ernő legszebb dalaiból fog énekelni, Dimitrievics Miklós, a Városi zenede kivételes képességű növendéke Lányi Ernőnek hegedűdarabjaiból fog játszani. Ezeket a számokat Grád Ilus fogja zongorán kísérni. Jegyek 20 és 10 dináros árban kaphatók még Heumann Mór könyvkereskedésében, a Munkás-Otthonban és a palicsi Vigadó trafikjában. A rendezőség gondoskodott a hangverseny utánra elegendő számú vilamoskocsiról.

— A hadseregpáncsnok Pasics minisztereinöknél. Beogradból jelentik: Pasics minisztereinök csütörtökön kihallgatáson fogadta a Beogradban időző hadseregpáncsnokokat. A kihallgatáson Nincsićs külügyminiszter is jelen volt.

— Változások a noviszadi rendőrségen. Noviszadról jelentik: Rákics Nedeljkó noviszadi bűnügyi rendőrkapitány augusztus elsején katonai szolgálatra vonul be. Távolléte alatt a bűnügyi osztály vezetését Djakov Sándor rendőrkapitány, a politikai osztály főnöke fogja végezni.

— Kinevezés. A postaügyi minisztérium Dungevics Ruzsica Kupuszina postamesterinöknek nevezte ki.

— Kik lehetnek orvosspecialisták. A közegészségügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely szabályozza, hogy kik lehetnek orvosspecialisták. A rendelet szerint ezt a címet csak azok az orvosok használhatják cégtábláikon és receptéduláikon, akiknek két évi klinikai praxisuk van, vagy pedig két évig valamelyik kórházban a megfelelő osztályon főorvosként szerepeltek.

— Nemzetközi vámkonferencia Barcelonában. Beeskerekről jelentik: A beeskereki kereskedelmi és iparkamarához érkezett jelentés szerint október 15-én Barcelonában nemzetközi vámkonferenciát tartanak, amelyen minden állam képviselteti magát. A vámkonferencián tárgyalni fogják az egységes vámeljárást.

— Kereskedelmi kamarák kongresszusa Novisadon. Novisadról jelentik: A noviszadi mintavásár megnyitása alkalmával az ország kereskedelmi kamarái konferenciát fognak tartani Novisadon, amelyen az ország kereskedelmi helyzetéről fognak tárgyalni. A konferencián arról is tárgyalnak majd, hogy országos közgazdasági tanácsot állítsanak fel.

— Gagliardi titokzatos beogradi útja. Beogradból jelentik: dr. Gagliardi Mankó, akinek az országba való visszatérése nagy hullámokat vert fel a politikai életben, szerdán váratlanul Beogradba érkezett. Utjának célja teljesen ismeretlen. Trifunovics Brankó helyettes belügyminiszter Gagliardi beogradi útjának céljáról kijelentette, hogy az nincs összefüggésben a kémkedési ügygel, sőt hivatalosan azt sem tudja, hogy Gagliardi a fővárosba érkezett.

— A kanadai aratásra Angliából visznek munkásokat. Londonból jelentik: A Kanadában várható rendkívül kedvező termés következtében a White Star Line társaság följánlotta, hogy angol munkásokat 20 fontért szállít el Londonból Winnipegbe és vissza. Azok a munkások, akik az aratás után is Kanadában szándékoznak maradni, csupán 12 fontot fizetnek Londontól Winnipegig.

— Erhardt szökése. Berlinből jelentik: Egyes lapok azt jelentik, hogy Erhardt átlépte a határt, azonban semmi féle támpont nincs azon föltevésre, hogy Erhardt Svájc területére menekült volna.

— Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Jovánovics Dusan valjevói gimnáziumi tanárt, a vrsaci állami tanítóképző igazgatójává nevezte ki.

— Munkástőzsde épült Novisadon. Novisadról jelentik: Novisadon a napokban nyílik meg a vajdasági munkástőzsde, amelynek az a célja, hogy a munkásokat és a földmunkásokat elhelyezze a Vajdaság különböző részeiben. A tőzsde vezetésével a szociálpolitikai minisztérium Ilic Tamást bízta meg, aki már át is vette hivatalát.

— Kostich sakkmeister Suboticán. Kostich Boris világhírű jügoszláv sakkmeister vajdasági turnéja során Suboticára érkezett. A nagyevű sakkmeister, aki csak pár napig időzik Suboticán, minden este előadást tart a subotica sakkör helyiségében (volt Lloyd). Vasárnap délután pedig szimultán előadást fog tartani, amelyen a játszani óhajtók a sakk-táblájukat vigyék magukkal.

— Mussolini fogadja a szakszervezetek küldöttségét. Rómából jelentik: D'Aragona vezetése alatt szerdán a szakszervezetek képviselőit fogadta Mussolini miniszterelnök. A sajtó nagy jelentőséget tulajdonít ennek a körülménynek. Azt hiszik, hogy Mussolini végrehajtja azt a szándékát, melyet legutóbbi kamarai beszédében bejelentett és amely szerint szívesen dolgozna együtt a munkásság képviselőivel. Lehetséges tehát, hogy a nem fascista szocialisták és a kormánypárt között közeledés kezdődik.

— A bolgár blokkpárt egyesülése az egységes néppárttal. Szófiából jelentik: Cankov párhiveinek sikerült fuziót létrehozni a blokkpárt és az egységes néppárt között. Ilyen körülmények között egységes demokratapárt címen új párt alakult, mely Cankov kormánypolitikáját vallja programjának és vezetőfőirai azoknak sorából kerülhetnek ki, akik a július 9-iki forradalmat előkészítették. A nyolc bolgár politikai párt száma most már ötre zsugorodott össze. Ezek: az egységes demokrata nemzeti liberális, szociáldemokrata, kommunista és agrárpárt.

— Az elvett kántorföldek ügye. A »Bácsmegeyi Napló« szerdai számában megírta a német pártnak a kormánnyal folytatott tárgyalásaival kapcsolatban, hogy a kántorföldek elvételéről szóló rendeletet a közoktatásügyi minisztérium dr. Laloševics János sombori képviselő interjenciójára adta ki. Mint Beogradból jelentik, Laloševics képviselő most kijelentette a »Bácsmegeyi Napló« beogradi munkatársának a másoldáról nyert információkai szemben, hogy a kántorföldek ügyében csak annyi szerepe volt, hogy kerülnék egy küldöttséget vezetett ebben az ügyben a közoktatásügyi miniszter elé. Más lépést Laloševics képviselő a kántorföldek elvétele érdekében nem tett.

— Mért bocsátották el Kopács község tanítónőjét? Július 21-iki számunkban »A tanítónő« cikkünkkel kapcsolatban Kaszap István, a Kopácsi Iskola igazgatója annak közlését kéri, hogy Ujvárossy Ida tanítónőt szabályszerű eljárás lefolytatása után bocsátották el állásából és az ügyre vonatkozó iratok a közoktatásügyi minisztériumban most is feltalálhatók. Kaszap igazgató, aki 27 éve működik Kopácson és három férjhezmenő lánya van, az elbocsátott tanítónőt nem üldözte szerelmével és elbocsátásának más okai voltak.

— Harmincmilliódos betörés egy berlini ékszerészüzletbe. Berlinből jelentik: A bűnügyi rendőrség krónikájában még elő nem fordult hatalmas aranyu betörést követtek el. Kedden éjszaka ugyanis ismeretlen tettesek falbontás után behatoltak Rosenthal és Fia volt udvari ékszerész Friedrich-Strassei ékszerészüzletébe. A betörők, akik a betörést már hosszabb ideje előkészítették, harmincmilliód márka értékű ékszert vittek magukkal. Az üzlet tulajdonosa a tettesek elfogatására százmillió márka, az ellopott ékszerek visszaszerzésére pedig az ékszerék értéke tíz százalékának megfelelő jutalmat tűzött ki. A rendőrség erélyes nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

— Gessler német belügyminiszter jótáll a hadsereg pártatlanságáért. Berlinből jelentik: Egy interpellációra, mely a politikai szélsőséges tulkapásokra vonatkozott, Gessler belügyminiszter azt válaszolta, hogy a kormány szilárdan el van határozva, minden kilengést megakadályozni, akármilyen oldalról jöjjön is az. Jótállok érte, — fejezte be a belügyminiszter — hogy Németország hadereje elfogulatlan hűséggel mindig a kormány rendelkezésére fog állani.

— Törökország és Szovjetország között kiélesedik a viszony. Konstantinápolyból jelentik: Törökország és Szovjet-Ország között egymáshoz való viszonya napról-napra feszültebb lesz. A török rendőrség energikusan üldözi a bolsevista agitátorokat, állítólag az angolai orosz követet is bojkottálták a társaságokban. Ezzel szemben a török Beiram-ünnepségekre nagyon sok görög és bolgár politikus volt hivatalos.

— Százmilliót sikkasztottak Szemző Gyulától. Budapestről jelentik: Szemző Gyula szerdán feljelentést tett a budapesti főkapitányságon Schatz Károly képkereskedő ellen, aki tőle hetvenmillió korona értékű és háromszázötvenezer cseh korona értékű értékpapírokat elikkasztott és tudomása szerint Bécsbe szökött. A főkapitányságon megindult nyomozás adatai szerint Schatz a szerda délutáni gyorsal indul Bécsbe. Azonnal értesítették a bécsi hatóságokat és az ottani rendőrség már elfogta a huszonhárom éves fiatalembert. Schatz vallomásaiban azt adta elő, hogy Szemző személyes barátai közé tartozott, Szemző nemrég megözörsre adta át neki az értékpapírokat, amelyeket elikkasztott és az érték kapott pénzt elmulattatta. A bécsi rendőrség Schatzot letartóztatta.

— A becskeréki cukorgyári gyilkosság új letartóztatottja fogva marad. Becskerékről jelentik: A »Bácsmegeyi Napló« hétfői számában megírta, hogy a becskeréki cukorgyári gyilkosság ügyében az államügyészség elrendelte Miók György letartóztatását. Miók György édesatyja az ebben a bűnygyben életfogytiglani fegyházra ítélt Miók Petrunak és a másodfokú bírói ítélet elhangzása után derült ki, hogy Miók Györgynek is része van a bűntényben. A becskeréki büntető törvényszék vádtanácsa csütörtökön foglalkozott Miók György fogvatartásának kérdésével és úgy határozott, hogy Miók György továbbra is fogva marad. A vizsgálóbíró csütörtökön hirdette ki előtte a vizsgálati fogságot elrendelő végzést.

— Paksi János volt detektívfelügyelő meghalt. Nagyváradról jelentik, hogy ott meghalt Paksi János volt budapesti detektívfelügyelő, aki annak idején a Tisza-pörben jelentős szerepet játszott. Paksi, mint ismeretes, Károlyi Imre gróf magánnyomozó irodájának volt a vezetője. Később Paksi Nagyváradra költözött, ott magánhivatalnok lett és meg is nősült. Nemrégiben műtétet végeztek rajta és az operáció után néhány napra meghalt. Hír szerint hátrahagyott írásai között sok érdekes leleplezés van a Tisza-bünpör még homályos részleteiről.

— Egy elmebajos leány halálugrása. Novisadról jelentik: A múlt héten a novisadi kórház második emeletéről leugrott Jorkics Katica torjai leány, akit elmebaja ellen kezelték. Az ugrás következtében súlyos belső vérzést kapott és szerdán éjszaka meghalt. A novisadi ügyészség vizsgálatot rendelt el annak kiderítésére, hogy a szerencsétlen leány haláláért kit terhel a felelősség.

— Folytatódnak az éhségzavargások Szászországban. Berlinből jelentik: A zavargások Szászországban folytatódnak. A rendőrség több tüntetést betiltott. A munkanélküliek a nagyobb városokban kifosztották az élelmiszertületeket.

— Grosz művészestély Palicson. Augusztus 4-én este, a palicsi Vigadó nagytermében, Suboticán tartózkodó orosz művészek táncal egybekötött hangversenyt rendeznek Szerafina Patrik asszony közreműködésével a suboticiai rokkant oroszok javára. Az estélyen fellép Bobby Hopp táncszámokkal, valamint a beogradi Nemzeti Színház balletje is. Belépődíj nincs.

— Kétmilliórd értékű ékszert lopnak egy magyar földbirtokostól a Semmeringen. Bécsből jelentik: Az ottani rendőrségre érkezett hivatalos értesítés szerint a semmeringi Parma-haus-szállóba ismeretlen tettesek betörték és Halmos Imre budapesti földbirtokos szobájából mintegy kétmilliórd korona értékű ékszert elraboltak. A bűncselekményt minden valószínűség szerint Halmos szomszédja követte el, aki magát a szállóban Ferrari néven jelentette be s aki a rablás után nyomtalanul eltűnt.

— Kopinics büntársai fogságban maradnak. Megirtuk annak idején, hogy a száznegyvenmillió sikkasztási ügyben a királyi ügyészségen letartóztatott Papp Mátyásné, Kopinics Jenő barátját és Daray Lászlót, akiket azzal gyanúsítanak, hogy Kopinicsal összeköttetésben voltak és tőle pénzt is kaptak. A büntetőtörvényszék vizsgálóbírája annak idején elrendelte mindkettőjük előzetes letartóztatását. Felfolyamodás folytán az ügy a vádtanács elé került, amely szintén elrendelte az előzetes letartóztatást. Újból felfolyamodás után az ügy a királyi ítélőtáblához került, amely — mint Budapestről jelentik — jóváhagyta a vádtanács döntését.

— Halálos automobilszerencsétlenség Budapest mellett. Budapestről jelentik: Csütörtökön Kátai József budapesti vaskereskedő egy nagyobb társasággal automobilon Siófokra akart menni. Utközben a sofőrt szívszélhűtés érte, amit az utasok nem vettek észre és így az autó vezető nélkül robogott. A legelső fordulónál a gép felborult és utasait maga alá temette. Kátai Lajos nyugalmazott M. A. V. főmérnök a szerencsétlenség következtében azonnal meghalt. Kátai Józsefné és Szücs Endréné súlyosan megsebesült, Kátai vaskereskedő és Szücs Endre postaigazgató pedig könnyebb sérülést szenvedett.

— Vizsgálat a budapesti bankokban Ulain vesztegetési vádjá miatti. Budapestről jelentik: Az Ulain-féle részvényajándékozás vádjában a vizsgálóbíró szombaton ki fog szállni a megvádolt budapesti bankokba és átvizsgálja a folyószámlákat és a levelezést. Ulain a vizsgálóbíróhoz tanuképpen megidőzték. A nemzetgyűlés megsejtése miatt Ulain ellen megindítandó külön eljárás a vizsgálatról függetlenül a ceglédi törvényszék előtt fog lefolyni.

Dr. Faragó Géza hazaérkezett és rendelkezéseit újból megkezdette.

A Sand folyó hó 28-án este fél 10 órakor a Bárány-szálló éttermében bankettet rendez, melyre ezután is meghívja egy a helybeli, mint a vidéki sportközönséget s sportbarátokat. Ebből az alkalomból fogja a balmokcsapat — fényes ünnepség keretében — a bajnoki sapkákat megkapni. A zenét Bodrics Miska zenekara szolgáltatja.

Foto szalon. Vig, Subotica.

I. M. Ovadia beogradi ügyvéd, telefon 1548, Čika Ljubina-utca 11, intervenál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez: szerbül, magyarul és németül.

Spektator, lapunk »Pénzügyi Politika« című rovatának vezetője szerény évi tiszteletdíj fejében ajánkozik pénzintézetekhez, gyári és egyéb vállalatoknak, kereskedőknél, földbirtokosoknak stb. pénzügyi tanácsadónak, a ki az összes adó, illeték, fogyasztási adó, vám stb., szóval az összes a pénzügyi hatóságok elé tartozó ügyeket, vallomásokot, kérvényeket, stb. elvégzi azok elintézését, sürgelti az adóügyi tárgyalásokon a feleket képviseli és a mérlegek elkészítésénél segítkezik, hogy azok a pénzügyi hatóságok kívánalmainak megfelelően. Hasonlóképp elvállalja magánosok, továbbá ügyvédeknek a feleltől elvállalt pénzügyi szakmába való ügyek szakzszerű elintézését szerény tiszteletdíj ellenében. Bővebb felvilágosításokkal szolgál reflektánsoknak e lap szerkesztője.

SPORT

●●●

Olimpiai bizottság alakul Suboticán. A párisi olimpiád előkészítésére a jugoszláv sportszervezetek határozata alapján az egész országban helyi bizottságok alakulnak, amelyek elsősorban a jugoszláv sportkolónia kiküldetéséhez szükséges pénzeszegetek igyekeznek előteremteni — táradalmi gyűjtéssel. Suboticán az olimpiai bizottság augusztus 5-én alakul meg. Az elnöke valószínűleg Petrovics Koszta városi főmérnök lesz.

Másodosztályú döntőmérkőzés. A másodosztály vezető csapatai — a ZsAK és a Verbászi SC — között vasárnap dől el, hogy melyik jut be az elsőosztályba. A két csapat a Bácska-pályán mérte össze az erejét. A mérkőzés, amelyet nagy érdeklődés kísér — erős, izgalmas sportot fog hozni, mert mindkét csapat egy évi kitartó munkáját teszi kockára. A papírforma szerint nagyobb győzelmi esélye a vasutasoknak van, tekintettel arra, hogy a Verbászi SC két legjobb játékosát valószínűleg nélkülözni fogja. A mérkőzés délután fél hat órakor kezdődik.

A subotici Sport közgyűlése. Vasárnap, július 29-én tartja a subotici Sport rendkívüli közgyűlést délelőtt 10 órakor a Narod kávéház külön termében. A közgyűlésen kiegészítik a tisztikart és dönteni fognak a városligeti pálya átalakítása ügyében is.

A magyar evezősbajnokságok. A Margitszigeti Duna-ágban vasárnap kerülnek eldöntésre a magyar evezősbajnokságok. A versenyre a M. A. C., a Műegyetem, a Pannónia, a Hungária, Neptun és a Szegedi Csónakázó egyesület neveztek be.

TÖZSDE

●●●

Beograd, július 26. Zárlat: London 436—435.50, Páris 5.62—5.60, Newyork 95—94.75, Prága 2.8375—2.8350, Szalóniki 2.20, Genf 17—16.90, Milánó 4.16—4.15, Berlin 0014—0012, Bécs 0.134—0.1325, Budarest 49, Szófia 2.20, Budapest 0.60, Brüsszel 4.68—4.60.

Zagreb, július 26. Zárlat: Berlin 0.016—0.014, Bécs 0.1360—0.1340, Budapest 0.55—0.45, Bukarest 49, Genf 17.2750—17.17, London 442—440, Milánó 4.22—4.18, Newyork 96.25—95.50, Páris 5.70—5.70, Prága 2.80—2.76.

Zürich, július 25. Zárlat: Berlin 0.0008 (0.0009), Holland 224 (224), Newyork 25.64 (25.72), Páris 33.10 (33), Milánó 24.4250 (24.40), Prága 16.5925 (16.65), Budapest 0.63 (0.64), Beograd 5.85 (6), Bukarest 2.85 (2.87), Szófia 5.25 (5.50), Varsó 00035 (00036), Bécs 000775 (0007780).

Budapest, július 25. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Berlin 3—4.40, Bécs: Osztrák korona 19.70—21.40, Newyork 13965—14465, Páris 826—860, London 64180—66180, Milánó 611—645, Prága 415—435. Valuták: Német márka 3.50—4.90, Dollár 14015—14515, Francia frank 831—865, Szokol 415—435.

Értéktőzsde. Az irányzat szilárd. Dél-tájban átmenetileg némi lemorzsolódás állott be egyes értékeknél, de később újból magasabb árfolyamok jelentkeztek. A bankértékek megnyitáskor harminc százalékkal meghaladták a magánforgalomban felszínre került árfolyamokat. Leginkább Lloyd-Bankot, Hermet, Cseh Iparbankot, Városi Bankot, Kereskedelmi Bankot favorizáltak. A heti közpénz nyolc százalék. Zárlati árfolyamok: Magyar Hítel 385000, Osztrák Hítel 180000, Salgó 535000, Rima 156000, Délivasut 124000, Államvasut 435000, Kohó 575000, Atlantica 94000, Földhitelbank 270000, Kereskedelmi Híteltel 40000, Kereskedelmi Bank 765000, Beocsini 730000, Urikány 425000, Lip-ták 19000, Cukoripar 2,000,000.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Minden közeli és távoli rokon, ismerős és ismeretlen, akik drága elfelejtetlen férjem végfeszességén jelentéssel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják szívvel jövő hálámat s köszönetemet.

A sirban is szerező élettárs
Hütter Károlyné

Eladót

aki a férfiszabó és konfekció szakmában teljesen jártas és a szerb-magyar nyelvet bírja,

felvesz

5620

KRAMER ANTAL és TÁRSA SUBOTICA

AZ ORTH. IZR. HITKÖZSÉG FŐRABBISÁGA

Hitközségünk t. tagjai szives tudomására huzzuk, hogy:

Péntek esti üzletzárás 6⁴⁵ órakor

Péntek esti gyertyagyújtás 7⁰⁵ órakor

Szombat kimenetele 8¹⁰ órakor

CSANTAVÉRI IZR. HITKÖZSÉG CSANTAVÉR

Pályázat.

A csantavéri izr. hitközség az ideai nagy ünnepekre egy kellemes hangú kisegítő-előimádkozót keres.

Pályázók kéretnek próbaéneklés céljából alulírott elnökségnél előzetesen bejelentendő időben megjelenni. Fizetés megegyezés szerint. Az utiköltség csak az acceptálnak lesz megtérítve.

Csantavér, 1923. év július hó 23.

Róder J.

hitk. jegyző

5604

Beer Lajos

hitk. elnök

Árlejtési hirdetmény.

A szrbszki-padeji szerb egyházközség a **templom javítására** árlejtést hirdet, amely f. é. **augusztus 5-én d. e. 10 órakor** fog megtartani a helybeli iskolában.

Árverezők a költségvetési összeg 10%-át tartoznak bánatpénz gyanánt letenni.

Költségvetésért 2% a vállalkozót terheli.

Szava Gyurgyulov

egyh. közs. elnök.

FÜLDBÉRBEADÁS.

Közhirre teszem, hogy néhai Nikolić Vladimir örökösei egy, esetleg két gazdasági évre haszonbérbe adják a sentai határban fekvő 198 kat. hold kiterjedésű ingatlanukat.

A nyilvános árverés folyó évi **augusztus hó 5. napján délelőtti 8 órakor** lesz megtartva **Csantavér község** jegyzői irodájában.

Az egész birtok öt tagban lesz bérbeadva. Árverésen résztvenni óhajtok kötelesek az árverés megkezdésékor 10% óvadékot letenni.

Egyéb árverési feltételek megtudhatók alulírottánál Noviszádon, Csantavér község jegyzői hivatalában és Sentán a Központi Hitelintézet ottani fiókjánál.

Novisad, 1923. évi július hó 25.

Dr. Nikolić Branko

kir. közjegyző.

5637

BOROSHORDÓKAT

I-a új transporthordót — — — 300—350 ltr.-ig
és kevésbé használt hordót — — — 200—500 „
Erős ászok (lager) hordót — — — 10—40 hl.-ig

továbbá

TÜZIFÁT, SZENET- és MESZET

(vaggontételekben) a legjutányosabban beszerezhet

AUGSBURGER IMRE

kereskedőnél SUBOTICA, Ciril-Method trg 7.

Szuboicai nagykereskedő cég keres
a fűszerszakmában jártas Szubotica környékén jól bevezetett
utazót

Csakis komoly szakképzett egyénre ref-
lertél. Ajánlatokat — „TARTÓS ÁLLÁS”
jelige alatt a kiadóhivatalba kér.

Weitzenfeld és Társa Subotica

Iroda: Városi bérpalota. — Telep: Sentai-put
Távíratcim: KENDERIPAR.

Telefon 190. Alapítva 1902.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.

AJÁNL:

Lópokrócokat, tűzoltó és kerti tömlőket,
uj lisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből,
mindennemű házivásznat.
Zsineg, kötél és hevederek.

IGNATZ KLEIN SENTA (S. H. S.)

Cseh- és olaszországi textilárak importija és gyári lerakata
Városház épület.
Telefon 38.

Mindennemű gyapju, pamut, len és juta-árak.

SZABÓVATTA,

juta, fehér, szürke, fekete, tábla és rolliban.
PAPLANVATTA

Csak nagybani eladás!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Zrinjski trg. 11. szám alatt

lakatos-műhelyt

nyitottam.

Minden szakmabeli munkát olcsón és pontosan készítek. Legmodernebb kaszárkát nyitok és javítok, valamint mindenféle gép- és motorjavítás, vállalok és hegeszték. Szives pártfogást kér

Wachtler Mihály

Subotica, Zrinjski trg.

ÉPÍTŐMÉSZ

elsőrendű, fával égetett

BEREMENDI

kőből, saját égetésű hófehér meszet és

BECCSINI

portlandcementet vagon-tételekben, kisebb mennyiségnél az építéshez szállítva, a legolcsóbban ajánl

SIPOS SÁNDOR

mésztermelő Subotica, I. Szabolcska utca 2-6. Telefon 508

GIPSZ

építő célokra és téglagyárak számára, cement, samota, téglák és egyéb építő anyagokat szállít

„GRADIVO”

Keresk. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ul. 3.
Telefon 5-53. — Sürgőnycim: „GRADIVO”

„TŐZSDEI HIRLAP”

a legelterjedtebb, leghíresebb budapesti napilap. Megjelenik naponta déltől 8-12 óráig terjedőben az összes európai tőzsdék híreivel, szenzációs közgazdasági értesülésekkel, 10 pol. hírel, művészeti- és sport rovattal. Mindenki olvassa, akit a tőzsde, a valutapiacok, a közgazdasági események érdeknek. Naponta megjelenik: **GAZD-SÁGI HÍREK AZ UTÓD-ÁLLAMOKBÓL.** A „Tőzsdei Hírlap”-ban minden hirdetés feltüntetendő a címmel. Budapest, Magyarország összes városában és községeiben, Bécsben, Berlinben, Európában összes — — — irovásában a reklámok elzárás és elzárás utániak. — —

„TŐZSDEI HIRLAP”

SZERKESZTŐSÉGE, KIADÓHIVATALA és NYOMDÁJA:
BUDAPEST V., VILMOS CSÁSZÁR UT 78.

BUDAPEST

legelsőrendű, modern családi szállodája

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

VI. Podmaniczky uca 8 szám.

Modern berendezés, központi fűtés, meleg vízszolgáltatás, lift stb.

BORBÉLY és FODRÁSZATI CIKKEK

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA NAGYBAN és KICSINYBEN
PETAR KAICS SUBOTICA

Aksentijević és Fixmann Beograd

hirlapterjesztő és hirdető vállalat, Skopljanska 18.
Telefon 22-22. Postafiók 176.
Folyószámra Prágai Hitelbank beográdi fiókjánál.

TŐKE ELHELYEZÉS:

magas százalék, bankgarancia és bekebelezés ellenében haszonrészesedési alapon.

Bekebelezés szerb, horvát, magyar, német, angol, olasz és francia nyelven.

Építésszek és építők figyelmébe!

Villanyerőre berendezett asztalos felép.

Az egész ország területére legjutányosabb árban készítünk megrendelések utján, rajzok szerint, épület, portál, üzletberendezéseket, parkettázást és butorokat legmodernebb kivitelben. — Ajánlatokat leggyorsabban eszközölünk.

SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA

BENE SUDAREVIĆ ULICA

FOGLALKOZÁS

Jobb családból való 18-
sebb nő ajánlkozik Palics-
ra egy-két nagyobb gyer-
mekhez és háztartásra fel-
ügyelni vagy egy nő mel-
lé társalkodónak. Bö-
vebbet Braun Márk, Csán-
távir. 5621

Házvezető, ki főzést is
vállal, keresetük két ur-
falasi háztartásába. Szob-
balfelnyit tartunk. Ajánlato-
kat »Nyugodt állás« alatti
a kiadóba kértük. 5621

**Ne fájjon a
a feje!**

hogy mit fűzön
ehédre

Megmondja azt
SÁGI

fűszer- és csempe
kereskedése

Subotica, Huspiac.

Intelligens német nevelő nő
jó bizonyítványokkal ajánl-
kozik 1-2 gyermek mel-
lé. Cim a kiadóban. 5622

Utazói állást keres bármi-
lyen szakmában a Vajda-
ságban jól bevezetett akviz-
itőr. Szíves megkeresések
»Megbízható« jellegre a ki-
adóba kértnek. 5634

Munkaszerető molnárség-
géd állást keres export-
vagy vámmalomba bármi-
kori belépésre. Cim: Csá-
szár Aladár Ratkovci, p.
Fokovci, Prekmurje.

Fényképész, jó referen-
ciákkal rendelkező, ügyes
fényképész, utazónak ajánl-
kozik. Cim: Bittner Károly
Zemun, Prilas 32. 5638

Kártyasmunkák legszak-
szerűbben és legutányo-
sabb áron készülnek Kovács
Strikó Mihály kártya-
os- és díszítőnél Suboti-
ca, Cara-Dušana-utca 5.
5299

Asztalosok részére gép-
munkát készít Braća Spi-
tzer faárnyvár. 5588

Szorb, német levelező iro-
dakésszonyt keresünk. Gé-
pirásban jártas előnyben
részesül. Ajánlatok »Szor-
galmas« jellege alatt »Pub-
lit« hirdető irodába kéret-
nek. Strossmayerova ul. 8.

Műkertész 25 évi gyakor-
lattal új uradalom, városi,
esetleg külső főkertészi
állást keres, hol munkája
megbecsülésre talál. Szí-
ves megkereséseket kér
Baranits Miklós urad. fő-
kertész, Nova-Kaniža, Bán-
át. 5586

Kasztrónöket, pincérlányo-
kat keres vidékre és egy-
ezészséges szoptatósadát
ajánl jó helyre azonnali
belépésre pincérlányok-
ság, Eberhardt-iroda Su-
botica, Agina-utca 2.
5606

Alkalmi vétel!

Nagy tétel
rövid- és kötöttáru
olcsó áron. 4733

Minden kereskedő szemé-
lyesen meggyőződhetik.
M. A. KARIJO
rövid- és kötöttáru nagykeres-
kedése ZAGREB Nikolićeva u. 7.
az udvarban

Német-szerb levelező vagy
nő és egy érettségizett
fiatalember gabonacégnél
azonnalra felvétetik. Cim
a kiadóban. 5607

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző
kétzorosra számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik.
Előfizetési díj havonként 45 din, negyedévre 135 din.
Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Ernyőáthuzást, modern
átalakítást és javítást leg-
olcsóbban készít Siciu I
Drug, Alexandrova-utca
Nemzeti szállodával szem-
ben. 5278

Szüljváltó-segéd, fiatal,
azonnal felvétetik Walter
Péter szüljváltónál Sen-
tán, Pašičevo-utca 3.
5599

Golyóscsapágyjavítás!
Fellegi József Novisad,
Laze Kostića-utca 28.
4910

VÉTEL-ELADÁS

Boreladás nagyban és ki-
csinyben VI., Franko-
panska-utca 25; ugyanott
Magyarországon levő sző-
lőmet elcserélném vagy
eladnám. 5642

Fűszerüzletberendezés el-
adó, esetleg házzal együtt
vagy ház nélkül. IV., Pal-
matičeva-utca 17, Subo-
tica. 5602

Házat, esetleg üzlettel is,
megvételre keresek. Le-
veleket »Azonnali jellegre
a kiadóba kérek. 5628

Ajándékok

minden alkalomra legjobban beszerezhetők Suboticán
Balog Lina cégnél

TELEFON 360. SUBOTICA TELEFON 359.
GYÁRT: RÉZÉPÜLET és BUTORVASALÁST.
VÁLLAL: MINDENFÉLE NICKELÉZÉST, REZEZÉST
TÖMEGCIKKEK GYÁRTÁSÁT.
VESZÜNK ÓSCKA-
FÉMET, ÓLMOT,
REZET, VÖRS-
REZET KÉRJEN ÁRAJÁN-
LATOT MINDEN-
FÉLE VASALÁSRA

A pančevói
SZERB BANK
főosztályánál Kovinban
ELADÓ
több ezer darab elsőrendű távirat-
telefon- és villanyvezetékekhez alkalmas
FENYŐ OSZLOP
mindenféle hosszúságban és vastagságban. Az anyag a
helyszínen megtekinthető és bármikor szállítható.

Neues Pester Journal
Budapest V., Vilmos császár-ut 34. szám
53. évfolyam
Legnagyobb és legkedveltebb politikai napilap
Jugoszláviában:
Előfizetés negyedévenként — — — 200 dinár.
Egyes szám ára — — — — — 2 dinár.
Vezérképviselő S. H. S. állam részére:
MAVRO HEUMANN
könyv- és papírkereskedő Subotica
horvát az összes roadelések és pénzüldemények
küldendőik
Elsőrendű hirdetési organum
Hirdetések felvétele az összes hirdetési irodák
által.

Szőlő, elsőrendű, villa-
mos mentén, Palicson,
egy lánccal terméssel együtt
eladó. Cim a kiadóban.
5613

Ablakot 4 darab egyenlőt
venne Markovics borbély
Subotica, Rudics utca. 5645

Tűzi-fecskendő két keréken
járó, 30 méter tömlővel el-
adó 6000 D-ért Ulreich
Testvérek vaskereskedésé-
ben. 5584

Jegygyűrűk

és menyasszonyi
ajándékok a legolcsóbban
kaphatók
ÁDÁM
ékszerésznél Subotica
Rudics utca 6.
Tört aranyért a legtöbbet
fizetek.

KÜLÖNFÉLE

60% kladást takarít meg
az »Ideal« harisnyabélét
viselésével. Gyógyszertár-
ban, drogériában kapható.
5435

Kóser házikosztot 2-3
uriember kaphat. Cim a
kiadóban. 5623

Négy éves kislányomat el-
helyezném jobb iparos-
családnál fizetés ellené-
ben. V., Nikola-u. 6, a
nagy templom mellett.
5625

Magyarországon levő 10
láncc földemet elcserélem
Bácskában ingatlanért; kö-
ves országút mellett, állo-
máshoz két kilométer. Erd-
deklődj Subotica, Kara-
džičeva-utca 10, Hubert-
nál, az udvarban. 5548

Feltűvés! Mészáros Lajos-
né, sental lakosnő, vegyes-
kereskedés és italmé-
sét megvettem. Hitelezők
ugyanott nyolc napon be-
lül jelentkezzenek. Olajos
György. 5600

»Mária Crème« a szépség-
ápolás elmaradhatatlan kel-
léke. Egvedüli készítője
Hercl, volt Wachsmann-
drogéria Subotica, Alexan-
drova-utca 1. 4440

Vámegymunkáló - gépeket
golyóscsapágyazással
subotica raktárból jutányos
áron azonnali szállít:
JELINEK JÓZSEF
Subotica, Paja Kujundžiću. 4

Szeplőt, májfoltot három
nap alatt eltávolít a Pin-
tér-féle Pifti-krém és kölni-
viz használata. Kapható
kizárólag a **Pintér-gyógy-
tárban**, nagytemplom mel-
lett. 2896

DIAMANT

Pékek figyelem! »DIAMANT«
a Hauser & Szosolka győrből
Wien-Stadtban, békebeli min-
őségben, kapható kizárólag a
vezérképviselőnél Jugoszlavia
számára

Eduard Dožanec, Zagreb
Lerakat Strossmayerova ul. 10.
Ovakođjunk poralaku vagy fo-
lyékony utánzásoktól.

PAPRIKA

garantált édesemes még a készlet tart bármilyen
mennyiségben
kg.-ként 65 dinárért
utánvétellel küld — csak kereskedőknek
FUCHS I DRUG SUBOTICA
Vojnovičeva ulica 6.

PATRIA
BÁCSKAI MŰMALOM, BAČKA TOPOLA
KERES
VIZSGÁZOTT GÉPÉSZT

ki gőzgép- és dinamókezelésben megfelelő gya-
korlattal rendelkezik. — Ajánlattevők részletes
írásban ajánlataikat az eddigi működés és az igé-
nyelt fizetés megjelölésével sürgősen nyújtják be.
— A magyar nyelvű kivül a szerb horvát vagy
a német nyelv tudása feltétel. — Az állás azonnal
vagy egy hónap múlva elfoglalható.

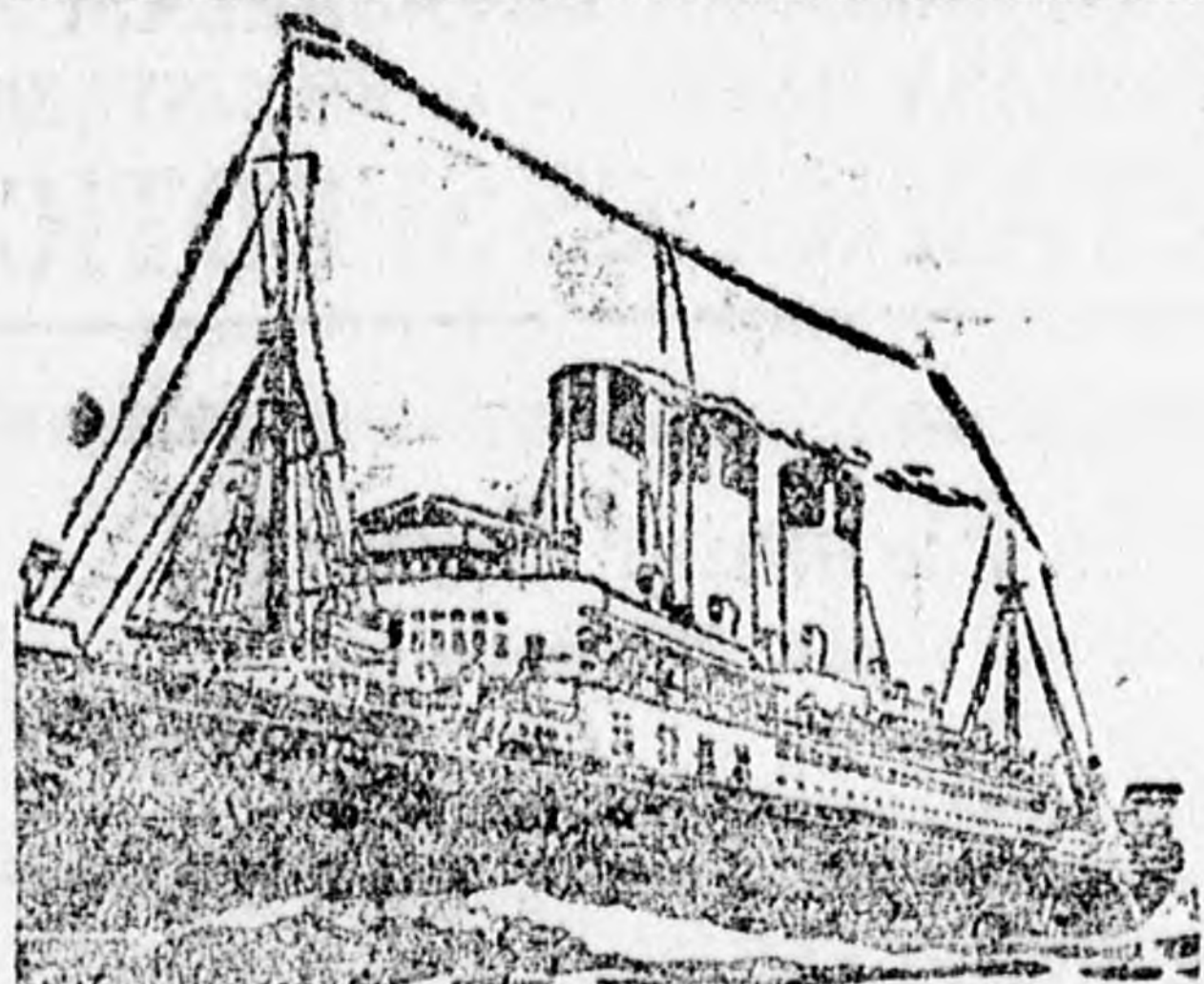
Jovan T. Janković Beograd,
Kralj Petar és Zmaja od Nočaja utcák sarkán.

Cérna:
200, 400, 500 és 1000 jardo tekercsekben és gom-
bolypapokban halászköpnak, lenfonál cipészeknek
gép- és kézimunkára fekete és barna, lenfonál
nyergeseknek
Selyem fül:
10 és 20 m-től »Vulkano«, »Panter«, »Aida« véd-
jeggyel skatulyákban, »Conea d'oro« fekete 20 m,
»Bristol« 12/4, 12/5, 12/6, 22 m csomagokban
Tűz tonál:
»Esmeralda« és »Alba« 30-tól 90 számig.
Selyemcérna fekete és fehér. Különböző zsebken-
dők mint az ismert »Derna« védjeggyel, valamint
az összes rövidárak. Eladás tucatonként, csoma-
gonként, kilonként és ládánként. Nagyobb vétel-
nél megfelelő árengedmény! Konkurencia kizárva!
Belföldre postacsomagokban!
Minden kereskedőnek saját érdeke,
hogy itt vásároljon! 5474

Helybeli asztalosárnyvár keres gépműhelye részére
megbízható, erélyes önálló

ASZTALOSMŰVEZETŐT

ki már ilyen vagy ehhez hasonló állásban volt
adja le ajánlatát a kiadóhivatalba
»Azonnali belépés« jellegre. 5624

**Hamburg-Délamerikai Gőzhajózási
Vállalat**

A legnagyobb, leggyorsabb és a legszebben fel-
szerelt hajók kitérő berendezéssel I., I. és III.
osztályu utasok részére.

INDULÁSOK:
Július 31. »Villa Garcia« Justus 29. »Bilbao«
Augusztus 9. »Cap Norte« Julius 5. »Vigo«
Augusztus 23. »España« Julius 12. »Antonio Delfino«
Augusztus 24. »Tucuman« Julius 27. »Argentina«
Szeptember 13. »Cap Polonia«

Hamburgból
Argentína, Brazília és Uruguay-ba.
Felvilágosítással szolgál a jugoszlávai vezérképviselő:
ZAGREB, PETRINJSKA UL. 73.
KÉPVISELETEK: Beograd, Balkanska 49.
Veliki-Bečkerek Svetosavska 18.
Bitolj Bankarska 12.